

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
(Γενικό Υπόδειγμα – Έκδοση 2009)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής
Νομοθέτησης

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Η προτεινόμενη ρύθμιση έχει ως στόχο να θεσμοθετήσει και να συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή της πολιτικής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στην Ελληνική δημόσια διοίκηση.

Μέσα από τη θεσμική κατοχύρωση και οριοθέτηση των αρχών και των μέσων του ρυθμιστικού προγραμματισμού, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας και της ανταποκρισιμότητας της νομοθεσίας καθώς και στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή των δημοσίων πολιτικών.

Η οριοθέτηση και εξειδίκευση των μέσων και εργαλείων ρυθμιστικής διακυβέρνησης θα συμβάλλει στην επίλυση σημαντικών και χρόνιων προβλημάτων της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης, όπως η πολυνομία – κακονομία και η γραφειοκρατία, συνδράμοντας παράλληλα στην προώθηση των μεταρρυθμίσεων και τη βελτίωση του κυβερνητικού συντονισμού.

Ο προγραμματισμός στο σχεδιασμό και τη ρυθμιστική παραγωγή των Υπουργείων και η προτυποποίηση των συστημάτων αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας και προώθησης του διοικητικού συντονισμού, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα και την ευρύτερη αναδιοργάνωση της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών.

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

1. Δεν υπάρχουν λοιπές διατάξεις στο παρόν νομοσχέδιο
- 2.
- 3.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η προτεινόμενη ρύθμιση έχει σαν στόχο να συμβάλλει στην ουσιαστική επίλυση του προβλήματος της πολυνομίας και πλημμελούς ρυθμιστικής συμμόρφωσης στην Ελληνική δημόσια διοίκηση, κοινωνία και οικονομία. Η πολυνομία και η χαμηλή ποιότητα της νομοθεσίας αποτελεί ένα από τα βασικότερα και διαχρονικά προβλήματα του Ελληνικού διοικητικού συστήματος με πολλαπλές άμεσες και έμμεσες, αλλά σε κάθε περίπτωση δομικές, αρνητικές επιπτώσεις.

Το αποτέλεσμα της ύπαρξης πλήθους νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων είναι η δημιουργία υπέρ-ρύθμισης και κατ'επέκταση κακονομίας. Το κανονιστικό καθεστώς στην Ελλάδα είναι παρεμβατικό, πολυδάπανο, δύσκαμπτο και εστιασμένο στις λεπτομέρειες παρά στο αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της Έκθεσης του ΟΟΣΑ για την Κανονιστική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα . Παρά το περιορισμένο μέγεθος της ελληνικής διοίκησης σε σύγκριση με αυτές των άλλων ευρωπαϊκών χωρών οι διοικητικές πρακτικές ευνοούν το νομικισμό και την τυπολατρία αντί της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Αυτά τα χαρακτηριστικά έχουν άμεση επίπτωση στην ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων.

Αν και προβλήματα της Ελληνικής νομοπαραγωγικής διαδικασίας είναι εντοπισμένα, εξακολουθεί να απουσιάζει από την ελληνική διοίκηση μια ευρεία κυβερνητική στρατηγική όσον αφορά τη βελτίωση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων, την αξιολόγηση των επιπτώσεών τους και τη συστηματική δημόσια διαβούλευση επ' αυτών

Η πλημμελής προώθηση της κανονιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα και η μη ανάπτυξη ενός συστηματικού μοντέλου σχεδιασμού και αξιολόγησης της εφαρμογής της νομοθεσίας είχε ως αποτέλεσμα την έντονη και καθολική σχεδόν παρουσία φαινομένων πολυνομίας και χαμηλής ρυθμιστικής ποιότητας. Χαρακτηριστικά του φαινομένου αυτού αποτελούν

η παρουσία συναρμοδιοτήτων και αναποτελεσματικού συντονισμού σε διοικητικό επίπεδο, οι ρυθμιστικές επικαλύψεις ή συχνά αντιθετικές διατάξεις της νομοθεσίας, η μη σταθερότητα – συνεχής αλλαγή και τρωτότητα του ρυθμιστικού πλαισίου, η αναποτελεσματική ρύθμιση και εποπτεία της οικονομίας και των κοινωνικού περιβάλλοντος.

Τα προβλήματα αυτά έχουν επισημανθεί και τεκμηριωθεί την τελευταία πεντηκονταετία στο σύνολο των εκθέσεων και επιστημονικών ερευνών των διεθνών οργανισμών (ΟΟΣΑ, Ευρωπαϊκή Ένωση, Παγκόσμια Τράπεζα), καθώς και εθνικών εμπειρικών μελετών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτά το Ελληνικό ρυθμιστικό σύστημα χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα χαμηλά ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως ο αυξημένος αριθμός των νόμων, η συχνή αλλαγή των ρυθμίσεων, οι επικαλύψεις και οι συναρμοδιότητες, η γραφειοκρατία, η απουσία προτυποποίησης και διαφάνειας, η ρυθμιστική τρωτότητα και η διαφθορά του συστήματος, η αναποτελεσματική ρύθμιση της αγοράς και η αδυναμία προώθησης του ανταγωνισμού. Η απουσία ρυθμιστικής διακυβέρνησης και η αδυναμία προώθησης της κανονιστικής μεταρρύθμισης αποτελεί παράγοντα ανάσχεσης των μεταρρυθμίσεων και φραγμό στην ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Σε επίπεδο λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών και εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, η χαμηλή ποιότητα του ρυθμιστικού συστήματος περιορίζει την αποδοτικότητα των δημοσίων φορέων με αρνητικό αντίκτυπο ως προς το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών τους. Η γραφειοκρατία λειτουργεί περιοριστικά ως προς την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων των δημοσίων υπαλλήλων και την αποτελεσματική λειτουργία των οργανισμών στους οποίους υπηρετούν. Η περιορισμένη αυτή αποδοτικότητα σε συνδυασμό με τις αυξημένες και συχνά περιττές υποχρεώσεις ρυθμιστικής συμμόρφωσης στις οποίες υπόκεινται οι πολίτες και οι επιχειρήσεις κατά τις συναλλαγές τους με τους δημόσιους οργανισμούς, προκαλεί την εμφάνιση κοστοβόρου διοικητικού βάρους και την παροχή χαμηλής ανταποκρισιμότητας υπηρεσιών έναντι των αναγκών και των προσδοκιών των εμπλεκόμενων φορέων και αποδεκτών.

Η αυξημένη γραφειοκρατία, η οποία αποτελεί την υψηλότερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αστάθεια και αβεβαιότητα του ρυθμιστικού πλαισίου δυσχεραίνουν την ανάπτυξη και βιωσιμότητα της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα και την προσέλκυση άμεσων ξένων

επενδύσεων. Η περιορισμένη και ιδιαίτερα υποβαθμισμένη θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας και προσέλκυσης επενδύσεων, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αναποτελεσματικότητα και πολυπλοκότητα του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την επιχειρηματικότητα και τους διοικητικούς φραγμούς στην ίδρυση και τον κύκλο λειτουργίας μίας επιχείρησης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από ρυθμιστικές απαιτήσεις συμμόρφωσης των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών, ιδιαίτερα κοστοβόρες και πολλαπλάσιες (σε όρους χρηματικού κόστους και χρόνου) των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών και ανταγωνιστικών.

Τα προβλήματα τα οποία προκύπτουν από το σύνθετο και πολυδιάστατο με αρνητικές επιπτώσεις στο σύνολο των τομέων της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, φαινόμενο της πολυνομίας και γραφειοκρατίας, αποσκοπεί να επιλύσει η πολιτική της ρυθμιστικής διακυβέρνησης η οποία εισάγεται θεσμικά με το προτεινόμενο νομοσχέδιο. Η ενσωμάτωση των αρχών και των μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των επιπτώσεων της νομοθεσίας, καθώς και στη διοίκηση και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων, μπορεί να συνδράμει σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική και εμπειρία στην προώθηση της ρυθμιστικής μεταρρύθμισης και της αποδοτικότητας των δημοσίων οργανισμών.

Η βελτίωση του συντονισμού και η εισαγωγή του προγραμματισμού και της επικουρικότητας στην προετοιμασία και την έκδοση των νομοθετικών διατάξεων των Υπουργείων, παράλληλα με την ενσωμάτωση των αρχών και των μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, αποτελούν βασική πολιτική για την πάταξη της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση της ρυθμιστικής ανταποκρισιμότητας. Η θεσμική υποχρέωση της εξειδικευμένης και βασιζόμενης σε δεδομένα αξιολόγησης της αναγκαιότητας, της καταλληλότητας, της αναλογικότητας και της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων νομοσχεδίων, η προτυποποιημένη και συμμετοχική διαβούλευση των δράσεων τους, η εισαγωγή της αξιολόγησης των επιπτώσεων και της στόχευσης της απλούστευσης και μείωσης των διοικητικών βαρών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, δομούν μία συνεκτική κατηγορία παρεμβάσεων που συνδράμουν εξειδικευμένα και στοχευμένα στην αντιμετώπιση του προβλήματος της αποτελεσματικότητας

και ανταποκρισιμότητας των νόμων, καθώς και της βελτίωσης της ποιότητας και της αποδοτικότητας των δημοσίων υπηρεσιών.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Η ενσωμάτωση των αρχών και των μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στο σχεδιασμό των νομοθετικών ρυθμίσεων, εντάσσεται και ουσιαστικά θέτει τα πλαίσια και τους άξονες εφαρμογής της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής για την προώθηση των μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών βελτίωσης της αποδοτικότητας των δημοσίων υπηρεσιών και ανάπλασης του κανονιστικού πλαισίου υλοποίησης των δημοσίων πολιτικών και προώθησης της επιχειρηματικότητας.

Η προώθηση του νομοθετικού προγραμματισμού και η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των θεσμικών οργάνων σχεδιασμού και εποπτείας των ρυθμίσεων, λειτουργεί συντονιστικά ως προς την επίτευξη μίας σειράς στόχων και μεταρρυθμιστικών αναγκών της δημόσιας διοίκησης και της οικονομίας, υπό το πρίσμα της μείωσης της γραφειοκρατίας και σύνδεσης των ρυθμιστικών στόχων και δράσεων με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Στους στόχους αυτούς συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι εξής :

- Δραστική μείωση των ρυθμιστικών επικαλύψεων και συναρμοδιοτήτων κατά την εφαρμογή των ρυθμίσεων της νομοθεσίας
- Ανάπτυξη σταθερού και απλουστευμένου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τη αποδοτική λειτουργία των επιχειρήσεων και την προσέλκυση επενδύσεων
- Μείωση των διοικητικών βαρών και των γραφειοκρατικών περιορισμών της διοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις
- Περιορισμός των ενδο-διοικητικών βαρών και απλούστευση των διαδικασιών παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, στόχος ο οποίος θα συμβάλλει στον περιορισμό του κόστους λειτουργίας και την ενίσχυση της αποδοτικότητας

- Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων πολιτικών και των αναπτυξιακών χρηματοδοτήσεων, μέσα από την προώθηση της δημόσιας διαβούλευσης και την ενσωμάτωση των αναγκών και στόχων των εμπλεκόμενων φορέων και δρώντων στο σχεδιασμό των δράσεων τους.
- Ενίσχυση του διοικητικού συντονισμού μεταξύ των Υπουργείων και φορέων της κυβέρνησης, τόσο σε ρυθμιστικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εφαρμογής και ελέγχου των πολιτικών και των υπηρεσιών.
- Αποτελεσματικότερη ρύθμιση αγοράς και βαθμού συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις ρυθμίσεις, ενώ παράλληλα θα προωθηθεί ο υγιής ανταγωνισμός
- Βελτίωση εφαρμοστικότητας και αποτελεσματικότητας των προωθούμενων μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών, μέσα από το συντονισμό των επιμέρους νομοθετικών και μη δράσεων και προγραμμάτων και την άρση των ρυθμιστικών φραγμών εφαρμογής των στοχεύσεων των προωθούμενων αλλαγών.

Η συστημική και συντονισμένη επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων στα πλαίσια της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, συμβάλλει στην προώθηση της εθνικής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της αποδοτικότητας των δημοσίων φορέων και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, μέσα από τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση της ρυθμιστικής παραγωγής και ανταποκρισιμότητας, θα προκαλέσει την εξοικονόμηση σημαντικών πόρων, που τώρα σπαταλούνται από τη γραφειοκρατία και τη διαφθορά.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μείωση των διοικητικών βαρών που ανέρχεται στο 6,8 % του ΑΕΠ κατά 25% μοναχά, θα προκαλέσει την αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5% και την εξοικονόμηση κρατικών πόρων της τάξης των 270 – 300 δισεκατομμυρίων ευρώ. Αντίστοιχα η πάταξη της διαφθοράς και της παραοικονομίας που στην Ελλάδα ανέρχεται στο 30% της οικονομίας, μέσω της μείωσης της γραφειοκρατίας και την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος που την προκαλούν, θα απελευθερώσει σημαντικούς πόρους για τη χρηματοδότηση της εθνικής ανάπτυξης, ενώ ταυτόχρονα θα αυξήσει τα έσοδα του κράτους.

Ο περιορισμός της γραφειοκρατίας στις επιχειρήσεις, η απλούστευση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την επιχειρηματικότητα, μέσω πρωτοβουλιών και εργαλείων κανονιστικής διακυβέρνησης όπως η μείωση των διοικητικών βαρών, η απλούστευση και τυποποίηση των διαδικασιών ίδρυσης και ελέγχου των επιχειρήσεων, καθώς και πραγματοποίησης επενδύσεων, θα αυξήσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την θελκτικότητα των εθνικών τομέων της οικονομίας για την προσέλκυση επενδύσεων. Σύμφωνα με μελέτες διεθνών οργανισμών και προσομοιώσεις των συστημάτων μέτρησης ανταγωνιστικότητας της οικονομίας η από-γραφειοκρατικοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα μπορεί να συμβάλλει στην ενίσχυση της εθνικής ανταγωνιστικότητας και της αντίστοιχης κατάταξης στις σχετικές λίστες της Παγκόσμιας τράπεζας, κατά 15 έως 25 θέσεις.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Η θεσμική εισαγωγή των αρχών και μέσων της κανονιστικής διακυβέρνησης στο σύνολο των Υπουργικών νομοθετημάτων, έχει ως αποτέλεσμα το εύρος των επιπτώσεων της πρωτοβουλίας να αφορά μεγάλο αριθμό κοινωνικών και οικονομικών ομάδων. Οι κοινωνικές και οικονομικές αυτές ομάδες αφορούν άμεσους και έμμεσους αποδέκτες των υπηρεσιών των Υπουργείων, καθώς και το τμήμα εκείνο το πληθυσμού που επηρεάζεται και προκύπτουν υποχρεώσεις συμμόρφωσης με τις ρυθμίσεις των συγκεκριμένων κατηγοριών νομοθεσίας.

Στον προσδιορισμό και την αναγνώριση των κοινωνικών και οικονομικών ομάδων που επηρεάζονται από την παρούσα ρύθμιση θα πρέπει να ληφθούν υπόψη δύο βασικές παράμετροι: αφενός η πολυπλοκότητα των επιπτώσεων και επιδράσεων της νομοθεσίας στην κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα των κοινωνικών ομάδων και δρώντων και αφετέρου το εύρος των επιπτώσεων των αρχών της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, το οποίο αφορά ένα ευρύ φάσμα επιρροής, όπως μεταξύ άλλων τη ρύθμιση της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, την εποπτεία της αγοράς και την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Στις επηρεαζόμενες ομάδες συμπεριλαμβάνονται οι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς η ρυθμιστικής διακυβέρνηση αφορά σε σημαντικό βαθμό την κανονιστική ανάπλαση του νομοθετικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα η υποχρέωση αξιολόγησης των κανονιστικών επιπτώσεων της νομοθεσίας και η στόχευση απλούστευσης των διαδικασιών και μείωσης της γραφειοκρατίας που εισάγει η προτεινόμενη ρύθμιση, επηρεάζει το σύνολο των επιχειρήσεων και των πολιτών. Η γραφειοκρατία αποτελεί από τις βασικότερες παθογένειες του Ελληνικού διοικητικού συστήματος η οποία επηρεάζει αρνητικά την παροχή των υπηρεσιών και την ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων από τις δημόσιες υπηρεσίες. Η μείωση συνεπώς της γραφειοκρατίας και η αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων στους πολίτες και τις επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση των αναγκών και απόψεων τους μέσω της διαβούλευσης, έχει ως αποτέλεσμα τη θετική συνεισφορά της ρύθμισης ως προς τη βελτίωση της ποιότητας των συναλλαγών τους με τους δημόσιους φορείς.

Για τις επιχειρήσεις δε ιδιαίτερα η εκ των προτέρων ενσωμάτωση και εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της κανονιστικής μεταρρύθμισης στα σχεδιαζόμενα νομοσχέδια των Υπουργείων, θα συμβάλλει στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση της επιχειρησιακής λειτουργίας τους, μέσα από τη μείωση των διοικητικών βαρών που προκαλεί η συμμόρφωση με τη νομοθεσία. Η μείωση των διοικητικών βαρών και η προώθηση της ανταποκρισιμότητας των ρυθμίσεων στις ανάγκες και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων λειτουργεί υποστηρικτικά ως προς την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προώθηση του ανταγωνισμού.

Η μείωση της γραφειοκρατίας και η απλούστευση του ρυθμιστικού πλαισίου της επιχειρηματικότητας, που βασίζεται στην εφαρμογή των αρχών και μέσων της κανονιστικής μεταρρύθμισης, θα συνεισφέρει στη δημιουργία ελκτικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την προσέλκυση επενδύσεων στο σύνολο των τομέων της Ελληνικής οικονομίας και τη σύσταση νέων επιχειρήσεων. Επικουρικά ως προς την προσέλκυση επενδύσεων και την ίδρυση επιχειρήσεων, η μείωση των διοικητικών βαρών και η άρση των γραφειοκρατικών φραγμών συμβάλει στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των ΜΜΕ, οι οποίες αποτελούν τη

συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων στην Ελλάδα (άνω του 80%) και οι οποίες επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό αρνητικά από τη γραφειοκρατία και τη κακονομία.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Η κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα αποτέλεσε μία πολιτική η οποία παρά το εκκρεμές της εισαγωγής και των αποτελεσμάτων της, αποτέλεσε βασική πολιτική στόχευση του συνόλου των εθνικών μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 50 και ιδιαίτερα από τα μέσα της δεκαετίας του 90. Στις σχετικές μελέτες για την αναδιοργάνωση της δημόσιας διοίκησης και τον εκσυγχρονισμό της Οικονομίας (έκθεση Βαρβαρέσου, Έκθεση ΟΟΣΑ – Langrod), επισημαίνεται η αναγκαιότητα για μεταρρύθμιση και απλούστευση του νομοθετικού συστήματος που διέπει την οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών και τη ρύθμιση της επιχειρηματικότητας και της βιομηχανίας.

Η ουσιαστική όμως προώθηση και ανάγκη ενσωμάτωσης της πολιτικής της κανονιστικής μεταρρύθμισης στην Ελληνική διοίκηση και οικονομία, επέρχεται με την είσοδο της Ελλάδας στην ΕΟΚ και στη συνέχεια στην ΟΝΕ. Ο ανταγωνισμός στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πολιτική και μακροοικονομική σταθερότητα που συνεπάγεται η συμμετοχή στην ΕΕ οδήγησαν την Ελλάδα στην υιοθέτηση μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων, τα οποία ευνόησαν την οικονομική απορύθμιση, το άνοιγμα των αγορών και την άρση του προστατευτισμού στο δημόσιο τομέα και τις εθνικές επιχειρήσεις.

Παρά την προώθηση αυτή της κανονιστικής μεταρρύθμισης στα πλαίσια του εξευρωπαϊσμού της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης, σε επίπεδο νομοθεσίας και ρύθμισης των δημοσίων υπηρεσιών, τα αποτελέσματα και οι δράσεις παρέμειναν περιορισμένου αντίκτυπου και βιωσιμότητας. Η αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων περιοριζονταν από την στόχευση για προστασία των συμφερόντων ορισμένων ομάδων και

στην αποσπασματική ρύθμιση των τρεχόντων και επιτακτικών ρυθμιστικών προβλημάτων, και όχι στην προώθηση μεταρρυθμιστικών πολιτικών συνολικά. Οι χαμηλής αποτελεσματικότητας κανονιστικές μεταρρυθμίσεις προκάλεσαν τη μείωση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, αποθάρρυναν τις ξένες επενδύσεις και περιόρισαν την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης. Υπολογίζεται ότι το οικονομικό όφελος από την κανονιστική μεταρρύθμιση θα μπορούσε να φτάσει το 9-11% του ΑΕΠ, αν αυτή προωθηθεί στρατηγικά και συντονισμένα, σύμφωνα και με τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρώτη συστηματική ανάλυση και των προβλημάτων πλημμελούς εισαγωγής και προώθησης των πολιτικών κανονιστικής μεταρρύθμισης επιχειρήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 90 από την Επιτροπή Δεκλερής. Σύμφωνα με την έκθεση της επιτροπής Μ. Δεκλερής, αίτια της παθολογίας του συστήματος λειτουργίας της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης είναι η πολυνομία, οι περίπλοκες ρυθμίσεις, η έλλειψη διοικητικής κωδικοποίησης, οι «κομματικοί» νόμοι, η παλαιώση και η ασάφεια των νόμων και η προχειρότητα σύνταξής τους, η κακή ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων, οι ασαφείς και αντιφατικές εγκύκλιοι.

Στις αιτίες αυτές δυσλειτουργίας του συστήματος πρέπει να προστεθούν το δυσκίνητο νομικό πλαίσιο και η δυσκολία λήψης αποφάσεων, ζητήματα τα οποία προκύπτουν από την ατελή κανονιστική μεταρρύθμιση και την αντί-αποδοτική οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών.

Στον ίδιο άξονα η έκθεση Σπράου στα μέσα της δεκαετίας της ίδιας δεκαετίας επικέντρωσε το βάρος των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και αναποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης στο πρόβλημα του κόστους και της ποσότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων. Τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας κινδυνεύουν να αδρανοποιηθούν από την πληθώρα των ρυθμίσεων και νομοθετικών παρεμβάσεων. Οι τελευταίες προκαλούν στις υπέρ-ρυθμιζόμενες κοινωνίες διοικητικές παρεμβάσεις που αυξάνουν κατά πολύ τις διοικητικές δαπάνες. Τρόπους για την αντιμετώπιση του προβλήματος του κόστους των κανονιστικών ρυθμίσεων αποτελούν, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη Έκθεση, μεταξύ άλλων και οι ακόλουθοι:

- Τα οικονομικά κίνητρα

- Η ύπαρξη κωδίκων δεοντολογίας
- Οι ρυθμίσεις που βασίζονται στα αποτελέσματα και δεν εξαρτώνται από τα μέσα για την επίτευξή τους, έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευχέρεια επιλογών,
- Καινοτόμες μέθοδοι στον έλεγχο και εφαρμογή του κανόνα, όπως η καθιέρωση κινήτρων για την παρακολούθηση της εφαρμογής από τρίτους,
- Απορύθμιση και απελευθέρωση της αγοράς.

Κατά δεύτερον, μεγάλη σπουδαιότητα προσλαμβάνει η βελτίωση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων. Ένα από τα κριτήρια ποιότητας που προτείνει η έκθεση προς την κυβέρνηση αναφέρεται στη διαβούλευση με τις ομάδες ενδιαφερομένων η καθιέρωση δικαιώματος πληροφόρησης των πολιτών, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων ομάδων στη διαδικασία με στόχο τη δημοκρατική νομιμοποίηση του συστήματος κανονιστικών ρυθμίσεων καθώς και του συστήματος βελτίωσης της ποιότητάς τους. Στόχους του συστήματος βελτίωσης της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων αποτελούν:

Πρώτο, η βελτίωση της οικονομικής ανάπτυξης,

Δεύτερο, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Διοίκησης,

Τρίτο, η βελτίωση της ποιότητας της δημοκρατίας, που θα επιτευχθεί με τη μεγαλύτερη διαφάνεια, τη βελτίωση της λογοδοσίας της Δημόσιας Διοίκησης, την περαιτέρω αποκέντρωση και την ύπαρξη μιας διοίκησης κοντά στον πολίτη.

Στον ίδιο άξονα η έκθεση του ΟΟΣΑ για την κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα το 2000, αναφέρει ότι η ελληνική οικονομία εμφανίζει μια σειρά δαπανηρών διαρθρωτικών προβλημάτων, όπως το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων που εμποδίζει τη γρήγορη προσαρμογή στις εξωτερικές αλλαγές και στα μηνύματα της αγοράς. Στα μείζονα διαρθρωτικά προβλήματα περιλαμβάνονται η ανεπάρκεια των κανονιστικών καθεστώτων σε τομείς κλειδιά και η μη ικανοποιητική επίδοση της Δημόσιας Διοίκησης. Οι μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει μέχρι σήμερα δεν έχουν αντιμετωπίσει τα θεμελιώδη, βαθύτερα διαρθρωτικά προβλήματα των κανονιστικών ρυθμίσεων. Η ικανότητα να

αναπτύσσονται και να εφαρμόζονται υψηλής ποιότητας κανονιστικά καθεστώτα εξαρτάται από την αποδοτικότητα της διοίκησης. Για το λόγο αυτό η επίδοση της δημόσιας διοίκησης αποτελεί υψηλή προτεραιότητα στη μεταρρύθμιση, καθώς επηρεάζει κάθε πλευρά της Ελληνικής οικονομίας.

Ο ελληνικός ιδιωτικός τομέας επιβαρύνεται με σημαντικά υψηλότερο κόστος δημιουργίας και λειτουργίας μιας επιχείρησης, συγκρινόμενο αυτό με το αντίστοιχο άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απαιτείται για παράδειγμα ένας έως πέντε μήνες για να αρχίσει η λειτουργία μιας εμπορικής επιχείρησης στην Ελλάδα, συγκρινόμενη με τις ελάχιστες μέρες που απαιτούνται στις χώρες του ΟΟΣΑ που έχουν ένα ευέλικτο κανονιστικό καθεστώς. Οι έρευνες στο χώρο της βιομηχανίας εκτιμούν ότι περισσότερο από 15% του χρόνου ενός επιχειρηματία δαπανάται σε θέματα γραφειοκρατικών διατυπώσεων, ενώ το κόστος συμμόρφωσης με τις φορολογικές ρυθμίσεις κυμαίνεται από 2% έως 5% των ακαθάριστων εσόδων. Οι περιττοί κανόνες και ρυθμίσεις προκαλούν διαφθορά, καθώς οι επιχειρήσεις προσπαθούν να βρουν τρόπους να ξεφύγουν από αυτούς.

Για την επιτυχία της κανονιστικής μεταρρύθμισης απαιτείται περαιτέρω βελτίωση της διακυβέρνησης στην Ελλάδα – πράγμα που σημαίνει τον επαναπροσδιορισμό της σχέσης της δημόσιας διοίκησης με την αγορά. Οι εξωτερικές πιέσεις εξελίσσονται ταχύτερα από τις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός χάσματος μεταξύ, από τη μια, των νέων κοινωνικών και οικονομικών αιτημάτων και ευκαιριών και από την άλλη, της δυνατότητας του ελληνικού δημόσιου τομέα να διαδραματίσει ρόλους συμβατούς προς τις νέες ανάγκες. Πιο συγκεκριμένα η δημόσια διοίκηση δεν έχει ακόμα τα κίνητρα, τους θεσμούς, την ικανότητα και την κουλτούρα για να αναπτύξει και να εφαρμόσει κανονιστικά καθεστώτα υψηλής ποιότητας, τα οποία θα είναι συμβατά με μια πιο ανοιχτή και βασισμένη στον ανταγωνισμό οικονομία.

Το κανονιστικό καθεστώς στην Ελλάδα που εξακολουθεί να είναι παρεμβατικό, πολυδάπανο, δύσκαμπτο και εστιασμένο στις λεπτομέρειες παρά στα αποτελέσματα αντανakλά μια κουλτούρα παρατεταμένης έλλειψης εμπιστοσύνης στα κίνητρα και τον ανταγωνισμό ως εργαλεία βελτίωσης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Συνήθως προτιμούνται γραφειοκρατικές και συγκεντρωτικές λύσεις που οδηγούν σε ευρείες κανονιστικές αστοχίες. Στην περίπτωση της Ελλάδας, η υπερβολικά

νομικίστικη κουλτούρα είναι εμφανής στο σύστημα παραγωγής κανονιστικών ρυθμίσεων που επικεντρώνεται περισσότερο στη δημιουργία νέων νόμων και λιγότερο στην απόδοση των υφισταμένων.

Η έκθεση του ΟΟΣΑ τονίζει ότι αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την υπερρύθμιση της ιδιωτικής σφαίρας δραστηριοτήτων που είναι εφάμιλλη με την υπερρύθμιση της δημόσιας διοίκησης από τους πολιτικούς. Αυτή η «διπολική» πολυνομία έχει καταπνίξει τη δημιουργικότητα και το δυναμισμό της δημόσιας διοίκησης και της κοινωνίας. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στις αγορές και στα κίνητρα δημιουργεί μια κατάσταση όπου οι αστοχίες μιας πολιτικής και η κακή οικονομική απόδοση αντί να αναλύονται και να διορθώνονται με δράσεις που αποκαθιστούν τα κίνητρα, παρέχουν έδαφος για ακόμα περισσότερες ρυθμίσεις και αυστηρότερους διοικητικούς ελέγχους. Με τη σειρά τους αυτές οι ρυθμίσεις τυγχάνουν κακής εφαρμογής αν υπάρχει έλλειψη προσωπικού, κατάλληλα κίνητρα και ανικανότητα των φορέων που αναλαμβάνουν την επιβολή τους, με συνέπεια ακόμα μεγαλύτερη ανεπάρκεια, περισσότερους ελέγχους και νέες ρυθμίσεις σε ένα φαύλο κύκλο.

Η κανονιστική μεταρρύθμιση που βασίζεται στις αρχές της διαφάνειας της εξυπηρέτησης του πελάτη και της λειτουργίας της αγοράς πρέπει να θεωρείται ως στρατηγική για τη λύση του γόρδιου δεσμού της δυσπιστίας και για την αποκατάσταση μιας αποτελεσματικής σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ του κράτους, της αγοράς και της κοινωνίας πολιτών.

Ακόμη πιο σημαντική όμως από τον αριθμό των ρυθμίσεων είναι η ποιότητά τους. Εάν οι νέες ρυθμίσεις έχουν ανεπαρκώς σχεδιαστεί και εφαρμοστεί μειώνουν την κοινωνική ευημερία και σπαταλούν τις επενδύσεις. Κατάλληλοι μηχανισμοί ελέγχου της ποιότητας των ρυθμίσεων είναι απαραίτητοι στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι νέοι νόμοι και οι άλλες ρυθμίσεις θα συνεισφέρουν πραγματικά στην ελληνική κοινωνική και οικονομική πρόοδο.

Προκειμένου η δημόσια διοίκηση να καταστεί ικανή να διαχειριστεί ένα αποδοτικό και διαφανές σύστημα παραγωγής κανονιστικών ρυθμίσεων, ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι απαιτούνται βασικές μεταρρυθμίσεις συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του επαγγελματισμού και της λογοδοσίας στη δημόσια διοίκηση. Οι θεσμοί συνοχής, συντονισμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών εξασθενίζουν από μια παράδοση

συνεχούς πολιτικής εποπτείας και παρέμβασης. Οι στενοί δεσμοί των υψηλών ιεραρχικών επιπέδων της δημόσιας διοίκησης με τα πολιτικά κόμματα συνέβαλαν στη δημιουργία ιεραρχικών δομών που συγκεντρώνουν τις αποφασιστικές εξουσίες στα υψηλότερα επίπεδα, επιβραδύνουν τους χρόνους ανταπόκρισης, μειώνουν την ευελιξία, δημιουργούν συμφορήσεις και ελαττώνουν τη λογοδοσία των κατώτερων στελεχών.

Ο συντονισμός των πολιτικών που εκφράζονται σε κανονιστικές ρυθμίσεις θα μπορούσε να βελτιωθεί. Η διαδικασία παραγωγής των ρυθμίσεων δεν πρέπει να παραμένει νομικίστικη με λίγους ελέγχους ποιότητας στο σχεδιασμό και στις επιπτώσεις τους. Υπάρχει ανάγκη εξορθολογισμού της διαδικασίας παραγωγής ρυθμίσεων που σήμερα αφήνονται στη διακριτική ευχέρεια των Υπουργείων και σε άτυπες διοικητικές παραδόσεις. Στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης η ενδο – υπουργική επικοινωνία για τα σχέδια νόμων δεν πρέπει να περιορίζεται σε μια τυπική επικοινωνία των αρμόδιων υπουργείων, αλλά στη συμπερίληψη όλων των ενδιαφερομένων μερών προκειμένου να περιοριστούν οι αστοχίες της πολιτικής.

Όσον δε αφορά τις δευτερεύουσες ρυθμίσεις πρέπει να υπάρχει εξουσιοδότηση από νόμο ή ρύθμιση ανώτερου επιπέδου, αλλά οι διοικητικές διαδικασίες για την παραγωγή τους πρέπει να συμπεριλάβουν ως αναγκαία προϋπόθεση έκδοσής τους τον έλεγχο των οικονομικών επιπτώσεων ή των αποτελεσμάτων τους.

Ως προς την αξιολόγηση της κανονιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα όπως αναφέρθηκε προηγούμενα αυτή αποτελεί μέρος του ευρύτερου μεταρρυθμιστικού σχεδιασμού στη δημόσια διοίκηση κατά τα τελευταία 20 χρόνια. Η κανονιστική μεταρρύθμιση αναπτύσσεται κυρίως ως αποτέλεσμα της εισόδου της στην τότε ΕΟΚ και μετέπειτα Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εξέλιξη στην Ελλάδα δεν ήταν τόσο γρήγορη όσο σε άλλες χώρες, οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες επιταχύνθηκαν ωστόσο κατά την δεκαετία του 1990, ιδιαίτερα λόγω της προσπάθειας για την πλήρωση των κριτηρίων με σκοπό την ένταξη στη ζώνη του κοινού νομίσματος και την προσαρμογή της Ελληνικής οικονομίας και των επιχειρήσεων, στο νέο οικονομικό και πιο ανταγωνιστικό Ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης το 2000, ο τότε Πρωθυπουργός δήλωσε ότι σκοπός της κυβέρνησης είναι να δημιουργήσει

μία νέα νοοτροπία στο δημόσιο τομέα, να προχωρήσει στην αποκέντρωση και να μειώσει τις διοικητικές διαδικασίες που αποτελούν τροχοπέδη για τις επενδύσεις. Οι τρεις βασικές προκλήσεις για τη διοικητική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα σε σχέση με την κανονιστική μεταρρύθμιση και τη συμμετοχή στην ΟΝΕ, ήταν οι εξής:

Πρώτον, η βελτίωση της παραγωγικότητας και η αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα. Ο δημόσιος τομέας δεν είναι ιδιαίτερα ευρύς σε σχέση με άλλες χώρες, χαρακτηρίζεται όμως από δυσλειτουργικότητα και έντονο φορμαλισμό αντί ενός συστήματος οργάνωσης και διοίκησης πιο κοντά στα δεδομένα της αξιολόγησης και της αγοράς, που να στηρίζεται στην επίτευξη της αποτελεσματικότητας.

Δεύτερον, είναι ασθενής ο συντονισμός και η ενότητα της πολιτικής στη Δημόσια Διοίκηση. Η εφαρμογή των δημοσίων πολιτικών χαρακτηρίζεται από την παρουσία συναρμοδιοτήτων, επικαλύψεων και κενών συντονισμού ως προς τη διοίκηση και την επικουρική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Επιπλέον τις περισσότερες φορές οι πρωτοβουλίες εκσυγχρονισμού προέρχονται από μεμονωμένα πρόσωπα και όχι από τα αρμόδια θεσμικά όργανα, ενώ παράλληλα.

Τρίτον, η δυσπιστία που υπάρχει ως προς τη δυνατότητα αυτορρύθμισης της αγοράς οδηγεί σε νομοθετικό πληθωρισμό, σε πολυνομία και κακονομία. Η παραγωγή νόμων μεταξύ 1989-1998 τριπλασιάστηκε, κάτι που βεβαίως επέφερε και την αντίστοιχη αύξηση των προεδρικών διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Ο νομοθετικός πληθωρισμός δημιουργεί σύγχυση σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και έχει αρνητική επίπτωση στη διαφάνεια των συναλλαγών και στη ρύθμιση της οικονομίας και της αγοράς.

Με στόχο την επίλυση ή άμβλυνση των προβλημάτων αυτών πολυνομίας και περιορισμένης αποδοτικότητας των δημοσίων υπηρεσιών, ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 έχει ξεκινήσει μια προσπάθεια μεταρρύθμισης μέσω ανάληψης νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι νόμοι:

- Ν. 1662/1986, ο οποίος έδωσε περισσότερη ανεξαρτησία στους τοπικούς θεσμούς,
- Ν. 1558/1986 περί αρμοδιοτήτων των κυβερνητικών οργάνων,

- Ν. 1892/1990 περί απελευθέρωσης των αγορών και ενίσχυσης του ανταγωνισμού,
- Ν. 1943/1991 περί της ενίσχυσης της διαφάνειας και της καλύτερης οργάνωσης του δημόσιου τομέα,
- Ν. 2190/1994 περί οργάνωσης του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα,
- Ν. 2218/1994 & 2232/1994 περί αποκέντρωσης,
- Ν. 2232/1994 για τη δημιουργία της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,
- Ν. 2477/1994 για τη δημιουργία του Συνηγόρου του Πολίτη,
- Ν. 2414/1996 για την καλύτερη διοίκηση των ΔΕΚΟ,
- Ν. 2503/1997, ο επονομαζόμενος νόμος «Καποδίστρια», για την αναδιοργάνωση των ΟΤΑ α' βαθμού,
- Ν. 2647/1998 περί μεταφοράς αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες,
- Ν. 2683/1999 & Ν.2690/1999 για την εισαγωγή του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας,
- Ν. 2880/2001 για το πρόγραμμα «Πολιτεία» για την μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης.

Από τις μέχρι τώρα αυτές νομοθετικές κυριότερα πρωτοβουλίες μπορούν να παρατηρηθούν τα εξής αποτελέσματα ως προς την προώθηση και την επίτευξη των στόχων της κανονιστικής μεταρρύθμισης:

- Αύξηση της ζήτησης, χαμηλότερες τιμές και καλύτερη παροχή υπηρεσιών μετά από τα προγράμματα απορύθμισης στους τομείς των αερομεταφορών, της παροχής υπηρεσιών κινητής, σταθερής τηλεφωνίας και Internet. Η απελευθέρωση της αγοράς στις διεθνείς ακτοπλοϊκές γραμμές της Αδριατικής οδήγησε σε καλύτερη παροχή υπηρεσιών σε σχέση με τις αντίστοιχες υπηρεσίες στο Αιγαίο.
- Σχετική βελτίωση στον τομέα της μείωσης του κόστους παραγωγής αγαθών, στον εξαγωγικό τομέα, στη μείωση των εμποδίων για την πραγματοποίηση ξένων επενδύσεων.
- Η επέκταση των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων σε άλλους τομείς και η χρήση εναλλακτικών λύσεων, με προσεγγίσεις προερχόμενες από την αγορά αντί για την υιοθέτηση κανονιστικών ρυθμίσεων. Ο Κώδικας

Διοικητικής Διαδικασίας, καθώς και ο Κώδικας Δημοσίων Υπαλλήλων, η υιοθέτηση νέων διαδικασιών στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος αποτελούν θετικά δείγματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Παρά τα θετικά και με προστιθέμενη αξία για τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και της αγοράς αποτελέσματα των νομοθετικών πρωτοβουλιών προώθησης της κανονιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, στο σύνολο της η πρωτοβουλία παραμένει μετέωρη και ημιτελής ως προς την εισαγωγή και την αποτελεσματικότητα της.

Η αξιολόγηση αυτή επιβεβαιώνεται από την συνέχιση της παρουσίας των βασικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της πολυνομίας, του πλημμελούς διοικητικού συντονισμού και της γραφειοκρατίας. Ειδικότερα η παραγωγικότητα των δημοσίων υπηρεσιών παραμένει στις τρεις χαμηλότερες πανευρωπαϊκά, το κόστος της γραφειοκρατίας συνεχίζει να είναι το υψηλότερο στην ευρωζώνη (6,8% του ΑΕΠ), ενώ σε αντίστοιχα χαμηλά επίπεδα κινείται και η αξιολόγηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ρυθμιστικού πλαισίου, σε επίπεδο έναρξης επιχειρήσεων και προσέλκυσης επενδύσεων, με κόστος και απαιτούμενο χρόνο πολλαπλάσιο των αντίστοιχων διεθνών και Ευρωπαϊκών.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Η κανονιστική μεταρρύθμιση αποτέλεσε από τα μέσα της δεκαετίας του 90 βασική πολιτική προτεραιότητα για τη Ευρωπαϊκή Ένωση προσπάθησε. Βασισμένη στην αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, επιχείρησε τη μείωση του όγκου των ρυθμίσεων, την υποχρεωτική επεξεργασία και πρόταση εναλλακτικών λύσεων, τη χρήση του ελέγχου αναγκαιότητας και τη μελέτη των κανονιστικών επιπτώσεων στις επιχειρήσεις, μέσα από τη δημιουργία των Test panels και των πιλοτικών

προγραμμάτων BEST και SLIM για τη βελτίωση της ποιότητας του κανονιστικού περιβάλλοντος με την κατάργηση περιττών γραφειοκρατικών εμποδίων και την απλούστευση διαδικασιών για τις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα, τις μικρομεσαίες. Τα μαθήματα από τα προγράμματα αυτά ήταν αρκετά χρήσιμα και αυτό έχει ήδη φανεί στο σχεδιασμό των επομένων βημάτων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρεί να διαγράψει μια κοινή πολιτική κανονιστικής μεταρρύθμισης, υπό τον τίτλο «Καλύτερη Νομοθέτηση» («Better Regulation»). Η πρωτοβουλία για την " Καλύτερη Νομοθέτηση " έχει την προέλευσή της στην ευρωπαϊκή σύνοδο κορυφής του Εδιμβούργου του 1992, όπου οι αρχηγοί των κρατών της ΕΕ δεσμεύονται για να κάνουν τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος της ΕΕ μια από τις κύριες προτεραιότητες της Ένωσης. Στα δέκα έτη που ακολούθησαν, τα αποτελέσματα ήταν περιορισμένα λόγω στην πολυπλοκότητας του στόχου και την έλλειψη πραγματικής πολιτικής υποστήριξης. Οι διαδοχικές σύνοδοι κορυφής στη Λισσαβόνα (Μάρτιος 2000), τη Στοκχόλμη (Μάρτιος 2001), το Γκέτεμποργκ (Ιούνιος 2001), Laeken (Δεκ. 2001) και τη Βαρκελώνη (Μάρτιος 2002), έδωσαν στην Επιτροπή μια ανανεωμένη εξουσιοδότηση να αναπτύξουν "μια στρατηγική για την περαιτέρω συντονισμένη δράση για να απλοποιηθεί το ρυθμιστικό περιβάλλον".

Σήμερα, βρισκόμαστε μπροστά σε μια πραγματικότητα κανονιστικής και διοικητικής σύγκλισης των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία έχει επικυρωθεί με αλληπάλληλες αποφάσεις των οργάνων της. Με σημαντικότερους σταθμούς τη Σύνοδο Κορυφής της Λισαβόνας το 2000, τη συνάντηση των Υπουργών Δημόσιας Διοίκησης στο Στρασβούργο, τον ίδιο χρόνο και τις συνόδους κορυφής της Νίκαιας και του Γκέτεμποργκ, σήμερα, βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα. Σύμφωνα μ' αυτήν, οι έχοντες τη νομοθετική πρωτοβουλία τόσο στο Ευρωπαϊκό όσο και στο εθνικό επίπεδο, δηλαδή, η Επιτροπή και τα εθνικά Κοινοβούλια των κρατών μελών, θα πρέπει να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση της κανονιστικής μεταρρύθμισης.

Η υλοποίηση όσων συμφωνήθηκαν στη Λισαβόνα έγινε, ένα χρόνο περίπου μετά, στη Σύνοδο Κορυφής του Λάκεν (Βέλγιο). Το Συμβούλιο του Λάκεν υιοθέτησε στο σύνολό της (μελέτη και πρόγραμμα δράσης) την έκθεση της ειδικής ομάδας εμπειρογνομόνων που συγκροτήθηκε, με σκοπό την

πρόταση μιας ενιαίας, για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη (Mandelkern Group on Better Regulation). Η έκθεση αυτή, μαζί με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποτελούν την πρώτη απόπειρα δημιουργίας μιας Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την κανονιστική μεταρρύθμιση.

Τα κοινά σημεία της πολιτικής αυτής με εκείνη του ΟΟΣΑ είναι πολλά, και τούτο είναι ευεξηγήτο, καθώς οι περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες είναι και μέλη του ΟΟΣΑ. Έτσι, στην έκθεση Mandelkern υιοθετείται η Ανάλυση Κανονιστικών Επιπτώσεων και η Κοινωνική Διαβούλευση ως εργαλεία της πολιτικής για την κανονιστική μεταρρύθμιση αλλά εμφανίζονται και δύο ουσιαστικές διαφορές μεταξύ τους:

α) Η πρώτη διαφορά είναι ότι η ΕΕ θέτει την κανονιστική μεταρρύθμιση σ' ένα ευρύτερο κοινωνικο-πολιτικό πλαίσιο. Σ' αυτή τη διευρυμένη εννοιολόγηση της κανονιστικής μεταρρύθμισης, ως στόχος της περιγράφεται όχι μόνο η δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών ανταγωνισμού και απελευθέρωσης των αγορών αλλά και η ευημερία όλων των κοινωνικών εταίρων και των πολιτών της Ευρώπης.

Αυτή ακριβώς, η περισσότερο «κοινωνική» προσέγγιση της ρύθμισης επιτρέπει και την διεύρυνση των εργαλείων για τη βελτίωση της ποιότητάς της. Έτσι, λοιπόν, μαζί με την ανάλυση των κανονιστικών επιπτώσεων και τη διαβούλευση, εμφανίζονται παραδοσιακά εργαλεία, όπως είναι η κωδικοποίηση και η απλούστευση της νομοθεσίας να συνεργούν για τη βελτίωση της κανονιστικής ποιότητας. Όλα τα εργαλεία της καλύτερης νομοθέτησης πρέπει να εξυπηρετούν τις αξίες της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της απλότητας και της προσβασιμότητας.

β) Η δεύτερη διαφορά είναι ότι η βελτίωση της ποιότητας της νομοθέτησης εντάσσεται στον ευρύτερο στόχο της νέας πολιτικής νομιμοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με σκοπό την προώθηση μιας ουσιαστικής Ένωσης, τόσο τα όργανα της ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη διερευνούν ένα νέο πλαίσιο διακυβέρνησης. Στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης, η καλύτερη νομοθέτηση αποτελεί πρωταρχικό στόχο. Στον στόχο αυτό συμπυκνώνεται

η προσπάθεια διατήρησης και διεύρυνσης της μεγαλύτερης κατάκτησης του Ευρωπαϊκού πολιτισμού, του κοινωνικού κράτους δικαίου.

Η καλύτερη νομοθέτηση αποτελεί έναν κινητήριο μοχλό για τη βελτίωση της διαδικασίας παραγωγής πολιτικής διαμέσου της χρήσης αποτελεσματικών εργαλείων και όχι επιβάλλοντας επιπρόσθετα γραφειοκρατικά βάρη στη διαδικασία. Η αποτελεσματική της χρήση θα αποφέρει πολλά οφέλη σε σχέση με τα κόστη διακυβέρνησης με αυτόν τον αποτελεσματικό τρόπο. Αυτή η έκθεση προτείνει ένα Σχέδιο Δράσης με προθεσμίες, η εφαρμογή των οποίων θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των απαιτούμενων βελτιώσεων.

Περιγράφει μία ολοκληρωμένη και συνολική προσέγγιση με ένα σύνολο επτά (7) βασικών αρχών: αναγκαιότητα, αναλογικότητα, αποκέντρωση (subsidiarity), διαφάνεια, λογοδοσία, προσβασιμότητα και λιτότητα. Προτείνει πρακτικές που μπορούν να εφαρμοσθούν από τις εθνικές κυβερνήσεις, αλλά και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κάνει επίσης συστάσεις προς τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με αυτούς τους τομείς καθώς και τον τομέα εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Οι επτά τομείς κλειδιά που προκύπτουν είναι οι εξής:

- **Εναλλακτικές επιλογές για την εφαρμογή της πολιτικής.** Οι σχεδιαστές πολιτικής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο θα πρέπει πάντα να λαμβάνουν υπόψη ένα όσο το δυνατό μεγαλύτερο εύρος των πιθανών εναλλακτικών επιλογών για την επίλυση προβλημάτων δημόσιας πολιτικής και να επιλέγουν την πιο κατάλληλη για την περίπτωση.
- **Ανάλυση των Κανονιστικών Επιπτώσεων (AKE).** Η Ανάλυση των Κανονιστικών Επιπτώσεων (Regulatory Impact Assesment) είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την χάραξη σύγχρονης και εμπεριστατωμένης πολιτικής, το οποίο παρέχει ένα δομημένο πλαίσιο για τον χειρισμό προβλημάτων πολιτικής. Δεν αντικαθιστά την πολιτική απόφαση, αλλά επιτρέπει στο να ληφθεί η απόφαση με σαφή γνώση όλων των στοιχείων.
- **Διαβούλευση.** Η διαβούλευση αποτελεί ένα μέσο για την ανοικτή διακυβέρνηση και ως τέτοιο η αποτελεσματική διαβούλευση των

ενδιαφερόμενων μερών από τους διαμορφωτές πολιτικής σε Ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο. Η διαβούλευση, εάν γίνει σωστά, μπορεί να αποφύγει τυχόν καθυστερήσεις στην ανάπτυξη των πολιτικών.

- **Απλούστευση.** Η επικαιροποίηση και απλούστευση των υπάρχουσών ρυθμίσεων αποτελεί γενικευμένη ανάγκη. Η απλούστευση, όμως δεν σημαίνει από-ρύθμιση. Στοχεύει στη διατήρηση των κανονισμών ενώ τους καθιστά πιο αποτελεσματικούς, λιγότερο επιβαρυντικούς και ευκολότερα κατανοητούς από το κοινό προκειμένου εκείνο να συμμορφωθεί προς αυτούς.
- **Πρόσβαση στις ρυθμίσεις.** Όσοι επηρεάζονται από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία έχουν το δικαίωμα να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτή και να την κατανοήσουν. Αυτό σημαίνει ότι η συνοχή και η σαφήνεια των ρυθμίσεων θα πρέπει να βελτιωθούν διαμέσου της διοικητικής κωδικοποίησης (συμπεριλαμβανομένης και της κωδικοποίησης) και η πρόσβαση σ'αυτές θα πρέπει να βελτιωθεί μέσω πρακτικών συμφωνιών (ιδιαίτερα χρησιμοποιώντας τη Σύγχρονη Τεχνολογία της Πληροφορίας – Information Communication Technology).
- **Δομές.** Η καλύτερη νομοθέτηση χρειάζεται την επιτυχή υποστήριξη από τις απαραίτητες δομές που θα επιφορτιστούν με το έργο της προώθησής της. Μεγαλύτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην εφαρμογή σε ευρωπαϊκό επίπεδο έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλες οι επιπτώσεις έχουν ληφθεί υπόψη και κατανοηθεί πλήρως.
- **Εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας.** Η υψηλής ποιότητας ρύθμιση δημιουργεί μία αλυσίδα, από τα αρχικά στάδια της προετοιμασίας της μέχρι την εφαρμογή της. Μεγαλύτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο ευρωπαϊκό επίπεδο, σε ζητήματα εφαρμογής της ρύθμισης έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι επιπτώσεις της έχουν υπολογιστεί και κατανοηθεί πλήρως.

Οι πολιτικές και τα μέσα κανονιστικής μεταρρύθμισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν εισαχθεί θεσμικά στη συντριπτική πλειοψηφία των κρατών μελών της. Παρά τις εθνικές διαφοροποιήσεις οι πολιτικές αυτές

παρουσιάζουν μία συνεκτική και ομοιογενή εικόνα αναφορικά ιδιαίτερα με τα μέσα εφαρμογής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης όπως η ανάλυση των κανονιστικών επιπτώσεων (ΑΚΕ), η ενσωμάτωση σε αυτή της διαβούλευση, η μείωση των διοικητικών βαρών και απλούστευση των διαδικασιών παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, καθώς και η δημιουργία ανεξάρτητων φορέων εποπτείας και αξιολόγησης. Παράλληλα κοινές νόρμες, έστω και σε πιο περιορισμένη κλίμακα, εμφανίζονται και στη θεσμική ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο και το διοικητικό μηχανισμό των αρχών και των μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης.

Οι νομοθετικές αυτές πρωτοβουλίες ενσωματώνουν σε σημαντική κλίμακα τα εξής χαρακτηριστικά :

- Θεσμική εισαγωγή εργαλείων και μέσων ρυθμιστικής ανάπλασης όπως η μείωση των διοικητικών βαρών και ανάλυση κανονιστικών επιπτώσεων
- Ανάπτυξη προτυποποιημένων κριτηρίων και αρχών αξιολόγησης της ποιότητας και ανταποκρισιμότητας ρυθμίσεων
- Ανώτερος πολιτικός θεσμικός συντονισμός
- Οργάνωση σχεδίων απλούστευσης σε Υπουργικό επίπεδο
- Σύνδεση ρυθμιστικών σχεδίων και δράσεων κανονιστικής ανάπλασης, με επιχειρησιακό σχεδιασμό φορέων.

Η πλέον χαρακτηριστική και με προστιθέμενη αξία καλή πρακτική ανάπτυξης της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στην Ευρώπη, αποτελεί η περίπτωση του Ηνωμένου βασιλείου .Στο Ηνωμένο βασίλειο από το 1993, ισχύει η μελέτη των επιπτώσεων της ρύθμισης στην Οικονομία, και ιδιαίτερα, στις ΜΜΕ, ενώ από το 2001 θεσμοθετείται με νόμο η ενσωμάτωση της ρυθμιστικής διακυβέρνησης (regulatory reform act).

Το θεσμικό συντονισμό της πολιτικής ασκεί η Regulatory Impact Unit (RIU) που βρίσκεται στο κέντρο της Κυβέρνησης, στο Πρωθυπουργικό Γραφείο. Ο ρόλος αυτής της μονάδας είναι να εργάζεται μαζί με άλλα κυβερνητικά τμήματα ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι κρατικές ρυθμίσεις είναι δίκαιες και αποτελεσματικές. Οι ρυθμίσεις στοχεύουν στην προστασία των πολιτών στο χώρο εργασίας, το περιβάλλον και τους καταναλωτές αλλά είναι πολύ

σημαντικό να τηρηθεί η σωστή ισορροπία ώστε να μην προκληθούν επιπρόσθετα βάρη στις επιχειρήσεις και την αγορά.

Η εργασία της μονάδας αυτής περιλαμβάνει:

- Την προώθηση των αρχών της Χρηστής Διακυβέρνησης που είναι η διαφάνεια, η λογοδοσία, η αναλογικότητα, η συνέπεια και η στόχευση (targeting).
- Την αναγνώριση του κινδύνου και την εκτίμηση των επιλογών προς αντιμετώπιση αυτού
- Την υποστήριξη στο έργο του Better Regulation Task Force το οποίο είναι ένα ανεξάρτητο σώμα που συμβουλεύει την Κυβέρνηση ώστε να εξασφαλίζεται η ανταπόκριση των κρατικών παρεμβάσεων στις προηγούμενες πέντε αρχές της χρηστής διακυβέρνησης και έχει κυρίως συμβουλευτικό χαρακτήρα
- Την απομάκρυνση μη απαραίτητης, ξεπερασμένης ή επαχθούς ρύθμισης

Η μονάδα αυτή συνοδεύεται και από μία ομάδα εξονυχιστικού ελέγχου (scrutiny), η οποία στελεχώνεται από προσωπικό με εμπειρία σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που άπτονται της κυβερνητικής πολιτικής και της εφαρμογής αυτής και προέρχονται από διάφορα τμήματα της κυβέρνησης ενώ δεν αποκλείονται και άτομα από τον ιδιωτικό τομέα.

Κάθε κυβερνητικό τμήμα έχει μία μονάδα RIU η οποία λειτουργεί ως ο πρώτος σύνδεσμος μεταξύ των τμημάτων για κανονιστικά θέματα. Η Scrutiny Team συνεργάζεται με όλα αυτές τις μονάδες προκειμένου να:

- γίνει η προετοιμασία των ΑΚΕ
- παραχθεί η απαραίτητη, έγκαιρη, αποτελεσματική διαβούλευση,
- περιλάβει μία δήλωση κανονιστικής επίπτωσης η οποία έχει συμφωνηθεί μέσα στην RIU, στις επαφές με τους Υπουργούς όταν είναι απαραίτητη η συλλογική έγκριση για μία πρόταση,
- εξασφαλίσει την αποτελεσματική ενσωμάτωση της κοινοτικής νομοθεσίας στη χώρα καθώς στη Βρετανία υποστηρίζεται πως και η

κοινοτική νομοθεσία όπως και κάθε άλλη εισάγεται μόνο εφόσον είναι απαραίτητη και συμβατή με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης.

Ως προς τη νομοθετική ενσωμάτωση της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, αυτή έχει εισαχθεί σε ξεχωριστές αλλά μεταξύ τους συμπληρωματικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, για την κεντρική διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση. Στην κεντρική διοίκηση η ρυθμιστική διακυβέρνηση εισήχθη με το νόμο για τη ρυθμιστική διακυβέρνηση του 2001, ενώ για την προώθηση της πολιτικής στην τοπική αυτοδιοίκηση, μία νέα νομοθετική ρύθμιση και ειδική διοικητική μονάδα αναπτύχθηκαν το 2008 (local better regulation office).

Η εφαρμογή της νομοθεσίας της κανονιστικής μεταρρύθμισης βασίζεται στην ενσωμάτωση των αρχών της κοινοτικής νομοθεσίας και στην στόχευση της ρυθμιστικής αποτελεσματικότητας. Η αξιολόγηση της νομοθεσίας στηρίζεται στα εξής μέσα και αρχές :

- τη διαδικασία της διαβούλευσης,
- την εκτίμηση του κόστους και του οφέλους των κανονισμών,
- την απλούστευση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας που παράγει,
- τη συγκριτική αξιολόγηση και ανεύρεση εναλλακτικών προτάσεων

Απώτερο στόχο των προαναφερθέντων δράσεων αποτελεί η μείωση των διοικητικών βαρών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες και η απλούστευση των διαδικασιών παροχής των δημοσίων υπηρεσιών. Η διττή αυτή στόχευση της νομοθεσίας ενσωματώνεται στα πλαίσια εφαρμογής της νομοθεσίας στα επιχειρησιακά σχέδια δράσης, τα οποία είναι υποχρεωμένα να αναπτύσσουν σε ετήσια βάση τα Υπουργεία. Στα ετήσια σχέδια απλούστευσης συμπεριλαμβάνονται οι δράσεις εφαρμογής της απλούστευσης, οι στόχοι προς επίτευξη, καθώς και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης που υποστηρίζει το σχεδιασμό και την αξιολόγηση της εφαρμογής τους.

Παράλληλα στη νομοθεσία ορίζεται η υποχρέωση για συνεχή μείωση των διοικητικών βαρών, καθώς μία οριοθέτηση των περιοχών και των κατηγοριών ρυθμίσεων που αποτελούν γραφειοκρατικά βάρη. Στις κατηγορίες αυτές των διοικητικών βαρών συμπεριλαμβάνονται και θα

πρέπει να αξιολογούνται για την παρουσία διοικητικών βαρών οι περιορισμοί για τη εκτέλεση μίας διαδικασίας, οι ποινές για μη συμμόρφωση, οι φραγμοί ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων. Στον ίδιο άξονα ορίζεται και η αξιολόγηση της μείωσης των διοικητικών βαρών στη νέα και υφιστάμενη νομοθεσία.

Στα εργαλεία τα οποία εισάγει η νομοθεσία για τη κανονιστική μεταρρύθμιση συμπεριλαμβάνονται η ανάλυση κανονιστικών επιπτώσεων, η στρατηγική απλούστευση παροχής υπηρεσιών, η μέτρηση και μείωση των διοικητικών βαρών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, η αξιολόγηση των ενδο – διοικητικών βαρών στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των υπαλλήλων.

Επιπλέον και με στόχο την εξειδίκευση της πολιτικής ρυθμιστικής διακυβέρνησης σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης το σύνολο των αρχών και εργαλείων κανονιστικής μεταρρύθμισης όπως διαβούλευση, απλούστευση διαδικασιών παροχής υπηρεσιών, μείωση διοικητικών βαρών ελέγχου και εποπτείας των επιχειρήσεων, ενσωματώθηκαν στη σχετική συμπληρωματική νομοθεσία. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία (νόμος εφαρμογής ρυθμιστικής διακυβέρνησης και ποινών, 2008) αποβλέπει στην εφαρμογή των αρχών και δράσεων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο ιδιαίτερα των ρυθμιστικών και ελεγκτικών αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ ως προς τον έλεγχο της αγοράς και της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Τη νομοθεσία για την εισαγωγή της ρυθμιστικής διακυβέρνησης διαδέχτηκε και υποστήριξε επικουρικά νέα νομοθετική πρωτοβουλία για την απλούστευση των διαδικασιών και τη μείωση των διοικητικών βαρών το 2006 (BRTF report Less is More). Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας κάθε Υπουργείο σε διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους και αποδέκτες των πολιτικών – υπηρεσιών του, έπρεπε να αναπτύξει ένα κυλιόμενο πρόγραμμα ρυθμιστικής απλούστευσης για τη μείωση των διοικητικών βαρών και την εσωτερική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του.

Παράλληλα με τη θεσμική εισαγωγή της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και το νομοθετικό σχεδιασμό, στο

Ηνωμένο Βασίλειο οριοθετήθηκαν και τυποποιήθηκαν με την έκθεση του Λόρδου Hampton οι αρχές εφαρμογής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης.

Στις αρχές αυτές συμπεριλαμβάνονται:

- η αξιολόγηση διακινδυνεύσεων στις ρυθμίσεις
- η λογοδοσία και διαφάνεια των ελέγχων
- η απλότητα και σαφήνεια των ρυθμίσεων
- η απλούστευση στη συλλογή των δεδομένων εποπτείας και ελέγχου των επιχειρήσεων και των πολιτών
- οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι της αγοράς και των επιχειρήσεων
- η ενσωμάτωση της διαβούλευσης και της συμμετοχικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών
- η εναλλακτική συγκριτική αξιολόγηση των μέσων αντιμετώπισης ενός προβλήματος ή των αναγκών για μια πολιτική – υπηρεσία
- η εισαγωγή δεικτών αξιολόγησης αποτελεσμάτων

Στην περίπτωση της Γερμανίας η εισαγωγή της ρυθμιστικής διακυβέρνησης βασίζεται στον προτυποποιημένο έλεγχο των ποιοτικών χαρακτηριστικών της νομοθεσίας και την αξιολόγηση των κανονιστικών επιπτώσεων. Ήδη από το 1984, ο «*Μπλε Κατάλογος Ελέγχου*» με τον οποίο γίνεται έλεγχος αναγκαιότητας, αποτελεσματικότητας και κατανόησης των διατάξεων που ψηφίζονται σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Συμπληρωματικές διατάξεις σε νομοθετήματα οικονομικού περιεχομένου επεκτείνουν την υποχρέωση χρήσης των «καταλόγων ελέγχου» σε όλο το εύρος των κανονιστικών ρυθμίσεων.

Από το 2000 έχει εισαχθεί νέο σύστημα ΑΚΕ το οποίο καλύπτει τις επιπτώσεις της ρύθμισης, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τις μη επιδιωκόμενες παρενέργειες. Η αξιολόγηση των ρυθμιστικών επιπτώσεων και των διοικητικών βαρών, έχει ενσωματωθεί με νόμο στην προετοιμασία και την αξιολόγηση εφαρμογής της νομοθεσίας. Η σταδιακή αυτή θεσμική κατοχύρωση της μέτρησης των διοικητικών βαρών και της υποχρέωσης ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων (2004, 2006), τόσο της εκ των προτέρων όσο και κατόπιν της εφαρμογής των νόμων (ex – post & ex-

ante), αποτυπώνει την πολιτική προτεραιότητα και σημασία της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στη Γερμανία. Ειδικότερα αξιολογούνται, τα κόστη στη βιομηχανία και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα αποτελέσματα στον κρατικό προϋπολογισμό, τις επιπτώσεις στις τιμές και στον πληθωρισμό γενικότερα, καθώς στους καταναλωτές.

Για την καλύτερη πρακτική εφαρμογή του συστήματος ΑΚΕ έχουν σχεδιαστεί τόσο ένα εγχειρίδιο για την ΑΚΕ όσο και συγκεκριμένες οδηγίες που εξειδικεύουν τις μεθόδους για την ΑΚΕ. Σε γενικές γραμμές, την ευθύνη για την ποιότητα της ΑΚΕ που διενεργείται κάθε φορά έχουν τα εκάστοτε Υπουργεία. Επιπρόσθετα οι τοπικές κυβερνήσεις έχουν τα δικά τους συστήματα ΑΚΕ, τα οποία βασίζονται και ενσωματώνουν τις αρχές της εθνικής νομοθεσίας.

Ο έλεγχος, καθώς και η διαβούλευση η οποία ακολουθείται κατά τη νομοθετική διαδικασία είναι τριπλός: πριν από τη ρύθμιση, κατά τη διάρκεια ψήφισης της ρύθμισης και μετά τη ρύθμιση.

- *Πρωταρχική ΑΚΕ*: ο στόχος είναι να εντοπισθεί αν η ρύθμιση είναι αναγκαία και να προσδιοριστούν πιθανές εναλλακτικές λύσεις. Πραγματοποιείται σε ένα πολύ αρχικό στάδιο της κανονιστικής διαδικασίας. Οι ερωτήσεις κλειδιά είναι: ποια κανονιστική επιλογή μπορεί να εξυπηρετήσει καλύτερα τους στόχους της ρύθμισης; τι είδους αποτελέσματα αναμένονται, πότε και από ποιόν;
- *Τρέχουσα ΑΚΕ*: Ο στόχος είναι να εξεταστούν τα προτεινόμενα σχέδια ρυθμίσεων και γίνεται κατά το νομοπαρασκευαστικό στάδιο. Οι ερωτήσεις κλειδιά είναι: οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αρμόζουν στον γενικότερο νομοθετικό περιβάλλον; Μπορούν να μειωθούν τα αναμενόμενα κόστη και να αυξηθούν τα αναμενόμενα οφέλη;
- *Αναδρομική ΑΚΕ*: Ο στόχος είναι να ελεγχθεί η εφαρμογή και πραγματοποιείται όταν υπάρχει εμπειρία εφαρμογή της νομοθεσίας. Οι ερωτήσεις κλειδιά είναι: έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της ρύθμισης; θα πρέπει, η ρύθμιση, να αναθεωρηθεί ή να επικαιροποιηθεί.

Στην περίπτωση της Τσεχίας, παρόλο που δεν έχει θεσμοθετηθεί η χρήση της ΑΚΕ, έχουν εισαχθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 Κανόνες για τη Νομοθεσία και τις Διαδικασίες παρέχουν ένα νομοθετικό πλαίσιο,

σύμφωνα με το οποίο μπορούν να αξιολογούνται οι επιπτώσεις των νέων νόμων και αποφάσεων.

Οι Κανόνες αυτοί περιγράφουν με λεπτομέρεια τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν κατά τη διαδικασία προετοιμασίας των κανονιστικών προτάσεων, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων νόμων και των κυβερνητικών αποφάσεων. Καθορίζεται ένας σαφής μηχανισμός δύο σταδίων σύμφωνα με τον οποίο προετοιμάζεται το υπουργικό έργο για έγκριση από την κυβέρνηση. Η προετοιμασία «εγγράφων ιδεών» (concept papers) και η νομοθετική διαδικασία των δύο βημάτων, η οποία συμπεριλαμβάνει δύο εκθέσεις (η δεύτερη είναι πιο λεπτομερής και εμπεριέχει εκτεταμένη διυπουργική διαβούλευση) έχουν προσφέρει μία δυναμική βάση για την εισαγωγή μιας ισχυρής δομής για την ΑΚΕ.

Η ποσοτικοποίηση του κόστους και των ωφελειών απαιτείται σε όλες τις κύριες ρυθμίσεις και το όφελος θα πρέπει να αιτιολογεί το αναμενόμενο κόστος. Οι πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και την αγορά υπολογίζονται από το Γραφείο για την Προστασία του Οικονομικού Ανταγωνισμού πριν την υποβολή της ΑΚΕ για έγκριση. Επίσης, το Νομοθετικό Συμβούλιο της Κυβέρνησης, ως συμβουλευτικό όργανο, αποτελείται από δημοσίους υπαλλήλους, ακαδημαϊκούς και άλλους ειδικούς επιστήμονες και είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της ποιότητας των προτεινόμενων ρυθμίσεων και της συμβατότητάς τους με τους Νομοθετικούς Κανόνες

Αντίστοιχα στη Γαλλία από το 1996, ισχύει η αξιολόγηση των νόμων και των νομοσχεδίων μέσω των «etudes d' impact». Περιλαμβάνουν την εκτίμηση των προσδοκώμενων ωφελειών από τη ρύθμιση, την επίδρασή της στην αγορά καθώς και σε άλλες ευαίσθητες περιοχές της κοινωνικής δράσης- π.χ. περιβάλλον-, τις έμμεσες και άμεσες οικονομικές επιπτώσεις της ρύθμισης στον κρατικό προϋπολογισμό.

Οι «etudes d' impact» περιλαμβάνουν τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές αξιολογήσεις των επιπτώσεων της ρύθμισης. Η ποσοτική εκτίμηση κινδύνου για ρυθμίσεις που αφορούν στο περιβάλλον, την υγεία, και την ασφάλεια γίνεται μόνο σε περιπτώσεις σημαντικών ρυθμίσεων. Οι πιθανές συνέπειες

των ρυθμίσεων στον ανταγωνισμό και το άνοιγμα των αγορών υπολογίζεται μόνο σε επιλεγμένες περιπτώσεις.

Συμπληρωματικά ως προς τις «etudes d' impact» και με στόχο την ενσωμάτωση της ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων σε μία δομημένη νομοθετική ατζέντα προώθησης της κανονιστικής διακυβέρνησης εκδόθηκε ο Νόμος 591 το 2003. Στη συγκεκριμένη ρύθμιση προωθείται περαιτέρω η ενσωμάτωση των μέσων της κανονιστικής διακυβέρνησης στη Γαλλική νομοθεσία, μέσω της αξιολόγησης των ρυθμίσεων αναφορικά με την ποιότητα τους στους εξής τομείς και κριτήρια:

- Απλούστευση διοικητικών διαδικασιών
- Εκσυγχρονισμός σχέσεων διοίκησης – πολιτών
- Απλούστευση της οργάνωσης και λειτουργίας του συστήματος υγείας
- Εκσυγχρονισμός των διοικητικών συμβάσεων και του ρυθμιστικού πλαισίου ευρύτερης συνεργασίας δημοσίου – ιδιωτικού τομέα
- Κωδικοποίηση νομοθεσίας
- Απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου νόμου για τη βελτίωση της ποιότητας νομοθεσίας και την από-γραφειοκρατικοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου εκδόθηκαν από 10 διαφορετικά Υπουργεία 29 τομεακές ρυθμίσεις για τα έξι (6) πεδία προτεραιότητας για την απλούστευση και βελτίωση της αποδοτικότητας των δημοσίων υπηρεσιών.

Αντίστοιχα σε ετήσια βάση ψηφίζεται ένας νέος νόμος απλούστευσης ο οποίος θέτει τους βασικούς ετήσιους άξονες και πυλώνες μείωσης της γραφειοκρατίας και προώθησης της κανονιστικής ανάπτυξης. Στους συγκεκριμένους νόμους απλούστευσης που βασίζονται στις βασικές αρχές της ρυθμιστικής διακυβέρνησης και στους ευρύτερους στόχους της διοικητικής μεταρρύθμισης στη Γαλλία, τίθενται οι άξονες μείωσης της γραφειοκρατίας και τα μέτρα υλοποίησης, στα οποία θα πρέπει να προβούν βάσει προγραμματισμού τα Υπουργεία και οι εμπλεκόμενοι δημόσιοι φορείς. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο ετήσιος νόμος απλούστευσης του 2010, εξειδικεύονταν σε 7 τομείς παρέμβασης, οι οποίοι αποτελούνταν από 207 δράσεις για τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση της ποιότητας

των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και τις επιχειρήσεις.

Οι ΗΠΑ αποτελούν μία από τις πρώτες χώρες που εισήγαγαν σε διεθνές επίπεδο την αξιολόγηση της ποιότητας και των επιπτώσεων της νομοθεσίας, ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 60. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο από το 1995 αξιολογούνται οι ρυθμιστικές επιπτώσεις στην Οικονομία και την Αγορά μέσω της Unfunded Mandates Reform Act. Σκοπός του νόμου αυτού, είναι να διευκολύνει το Κογκρέσο με την παροχή πληροφοριών για τις επιπτώσεις των κανονιστικών ρυθμίσεων τόσο στον κρατικό προϋπολογισμό όσο και στην Οικονομία και την Αγορά.

Κάθε υπηρεσία που παράγει ρυθμίσεις οι οποίες έχουν επιπτώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό είτε στην οικονομία πρέπει τις συνοδεύει με μια σχετική έκθεση που αποστέλλεται στο Congressional Budget Office.

Συνοδευτική έκθεση στην οποία πρέπει να γίνεται ΑΚΕ, έλεγχος αναγκαιότητας και προσδιορισμός εναλλακτικών λύσεων ισχύει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία («Economic Analysis of Federal Regulations under Executive Order 12866»), και για τις δευτερογενείς κανονιστικές ρυθμίσεις (Διατάγματα και Αποφάσεις).

Η αξιολόγηση της ποιότητας και ρυθμιστικής ανταποκρισιμότητας των νόμων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αποτελεί διοικητική υποχρέωση των φορέων και εντάσσεται στα πλαίσια του στρατηγικού τους σχεδιασμού. Η ανάλυση των επιπτώσεων και της αποτελεσματικότητας των ρυθμίσεων διενεργείται σύμφωνα με προτυποποιημένες αρχές, μέσα και κατευθύνσεις πολιτικής. Στις αρχές και τα μέσα αυτά συμπεριλαμβάνονται νομοθετικά και οι εξής:

- Αξιολόγηση των βασικών παραμέτρων του προβλήματος και σύνδεση τους με συγκεκριμένες δράσεις αντιμετώπισης
- Εναλλακτική αξιολόγηση μέσων ρύθμισης και αντιμετώπισης του προβλήματος προς ρύθμιση
- Ανάλυση κόστους – ωφέλειας ρυθμίσεων και επιπτώσεων αυτών στον προϋπολογισμό, την επιχειρήσεις και την τοπική αγορά εργασίας

- Μείωση γραφειοκρατικών επιπτώσεων εφαρμογής της νομοθεσίας στην κοινωνία, τις μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις και τους φορείς της διοίκησης
- Τεκμηρίωση αποφάσεων και μεθόδων ρύθμισης σύμφωνα με επιστημονικά έγκυρα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα
- Αξιολόγηση ρυθμιστικών επικαλύψεων και νομοθετικών κενών

Στη νομοθεσία της ρυθμιστικής διακυβέρνησης επιπλέον προβλέπεται η συνεργασία των δημοσίων φορέων με το ομοσπονδιακό γραφείο προϋπολογισμού (OMB), με σκοπό την αξιολόγηση της νομιμότητας, της συμβατότητας των προτεινόμενων ρυθμιστικών πρωτοβουλιών με τους στόχους της κανονιστικής μεταρρύθμισης, με τις κυβερνητικές προτεραιότητες στη δημόσια διοίκηση και την οικονομία και την εξάλειψη επικαλύψεων και αντιθετικών πολιτικών.

Στα πλαίσια του ρυθμιστικού προγραμματισμού και του συντονισμού της πολιτικής κανονιστικής μεταρρύθμισης, κάθε νομοθετικός φορέας έχει ενσωματώσει στο διοικητικό μηχανισμό του σχεδιασμού της νομοθεσίας σύστημα διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους και τους υπόλογους των πολιτικών του αρμοδιοτήτων. Σε επίπεδο εφαρμογής ο ρυθμιστικός προγραμματισμός υλοποιείται σε επίπεδο νομοθετικού φορέα σε ετήσια βάση. Οι νομοθετικοί οργανισμοί οφείλουν να καταθέτουν ετήσιο ρυθμιστικό πρόγραμμα, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται κατά ελάχιστο:

- Οι βασικοί στόχοι και άξονες παρέμβασης των ρυθμιστικών παρεμβάσεων του φορέα και η σύνδεση τους με τις εθνικές πολιτικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες
- Κατάλογος με τις προτεινόμενες ρυθμιστικές πρωτοβουλίες, οι οποίες θα πρέπει να συνοδεύονται από ενδεικτική ανάλυση κόστους – οφέλους και τις εναλλακτικές μορφές ρύθμισης που αξιολογήθηκαν
- Τη νομοθετική βάση και τις αρχές νομιμότητας των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών

- Τις επιπτώσεις στον περιορισμό των κινδύνων και των αρνητικών επιπτώσεων στη δημόσια υγεία, το περιβάλλον και την ασφάλεια
- Τις διαδικασίες διαβούλευσης που θα ακολουθήσει και τους εμπλεκόμενους που θα συμμετάσχουν

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Πρέπει να εκδοθούν τα Προεδρικά Διατάγματα που αναφέρονται στα άρθρα 13 και 14 του νομοσχεδίου. Θα πρέπει κατά την έκδοσή τους να ληφθεί μέριμνα ώστε οι υφιστάμενες δομές που έχουν παρεμφερείς αρμοδιότητες (π.χ. μονάδες απλούστευσης) να ενταχθούν στις μονάδες καλής νομοθέτησης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά τη συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων, καθώς η εφαρμογή των αρχών της κανονιστικής μεταρρύθμισης ενσωματώνεται στο σύνολο των Υπουργείων, τα οποία Υπουργεία παράγουν το 80% της νομοθετικής παραγωγής στην Ελλάδα.

Η βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και η μείωση των διοικητικών βαρών στις επιχειρήσεις, θα συμβάλει στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας τους και στην εξειδίκευση των σχετικών δημοσίων πολιτικών σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

Ιδιαίτερα σημαντική θα είναι η επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανάπτυξη και λειτουργία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων καινοτομίας – έντασης γνώσης, καθώς οι συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων επωμίζονται λόγω μεγέθους και αντικειμένου σημαντικά υψηλότερες αρνητικές επιπτώσεις και φραγμούς από την παρουσία πολυνομίας και γραφειοκρατικών βαρών.

Η βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και η ενίσχυση του ρυθμιστικού συντονισμού επιδρά επίσης ιδιαίτερα προωθητικά ως προς την προσέλκυση επενδύσεων, μέσα από την άρση των γραφειοκρατικών εμποδίων εισόδου στην εθνική αγορά και στη δημιουργία ενός απλουστευμένου και σταθερού, δίχως γραφειοκρατικές διαφοροποιήσεις και επικαλύψεις, ρυθμιστικού πλαισίου για την επιχειρηματικότητα.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Η ανάπλαση της νομοθεσίας, η αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων και η μείωση των διοικητικών βαρών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες που προωθούνται στα πλαίσια της πολιτικής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, θα συντελέσει σημαντικά στην προώθηση του ανταγωνισμού και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Η άρση των γραφειοκρατικών φραγμών και περιορισμών της νομοθεσίας στις επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και του συντονισμού των διενεργούμενων ελέγχων, λειτουργεί προωθητικά ως προς την ανάπτυξη του υγιούς ανταγωνισμού και τη βελτίωση της προσβασιμότητας της εθνικής αγοράς για τις επιχειρήσεις.

Παράλληλα η μείωση της πολυπλοκότητας και των επικαλύψεων των δεδομένων ελέγχου των επιχειρήσεων από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές και η ρυθμιστική σύνδεση – σχεδιασμός τους σύμφωνα με τις αρχές της αξιολόγησης διακινδύνευσης, που εισάγονται με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θα οδηγήσει στον αποτελεσματικότερο έλεγχο της αγοράς και ως αποτέλεσμα αυτού στην προώθηση του ανταγωνισμού. Επιπρόσθετα ο ρυθμιστικός προγραμματισμός και η συνεπαγόμενη αυτού απλούστευση της γραφειοκρατίας και μείωση των συναρμοδιοτήτων, συντελεί στη βελτίωση του βαθμού συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις νομοθετικές ρυθμίσεις και στην αποτελεσματικότερη εποπτεία της αγοράς.

Σημαντική είναι και η επίπτωση του προτεινόμενου νομοσχεδίου ως προς την προώθηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της δημόσιας και Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, καθώς συμβάλει σημαντικά στον περιορισμό των φραγμών προσβασιμότητας των

επιχειρήσεων σε αυτή και στην εξειδίκευση των χρηματοδοτικών εργαλείων σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Η αποτελεσματικότερη ρύθμιση της αγοράς και η προώθηση του ανταγωνισμού ενισχύεται επίσης και μέσα από τη θεσμική εισαγωγή και ενσωμάτωση της διαβούλευσης και της λογοδοσίας στα πλαίσια του ρυθμιστικής διακυβέρνησης. Η συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων – μετόχων της πολιτικής στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων, εξειδικεύει τις δράσεις και πολιτικές των νομοσχεδίων σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων και τα προβλήματα της αγοράς. Επιπλέον αναγνωρίζονται και άρχονται μέσω της συμμετοχής των εκπροσώπων των επιχειρήσεων τα διοικητικά βάρη και οι ρυθμιστικοί περιορισμοί ως προς την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των εθνικών, πιλοτικών και μη, προγραμμάτων μέτρησης των διοικητικών βαρών στις επιχειρήσεις, καθώς και της πανευρωπαϊκής έρευνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2006, το κόστος εγκατάστασης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα αυξημένο συγκριτικά με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ένωσης.

Το γραφειοκρατικά αυτό κόστος για τις επιχειρήσεις αντιστοιχεί, ανάλογα με το μέγεθος τους, σε ποσά της τάξης των 3.000 έως και 5.000 ευρώ. Παράλληλα ο απαιτούμενος χρόνος ίδρυσης των επιχειρήσεων κυμαίνεται σε άνω των σαράντα ημερών – δύο μηνών, όταν ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός είναι δεκαπέντε ημέρες. Επιπρόσθετα ο πραγματικός κόστος σύστασης και εγκατάστασης μίας επιχείρησης στην Ελλάδα, απαιτεί χρόνο πολλαπλάσιο δύο ή και τρεις φορές του τυπικού χρόνου των δύο μηνών.

Τα διοικητικά αυτά βάρη στις επιχειρήσεις, που αποτελούν φραγμούς για την εθνική οικονομία και ανταγωνιστικότητα, μπορούν σύμφωνα με τις έρευνες και τη διεθνή πρακτική να περιοριστούν σε βαθμό άνω του 70 %, με την εφαρμογή των αρχών και των μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, όπως ΑΚΕ και μέτρηση διοικητικών βαρών, τα οποία και θεσμοθετούνται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Η μείωση των διοικητικών βαρών κατά 25%, μπορεί να επιφέρει ανάπτυξη στο εθνικό ΑΕΠ κατά 2,5 % περίπου και την ουσιαστική άρση των φραγμών της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Η θεσμική εισαγωγή της υποχρέωσης ανάλυσης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στις επιχειρήσεις και της μέτρησης γραφειοκρατίας στα προτεινόμενα σχέδια νόμου και πολιτικές εφαρμογής τους, καθώς και η θεσμοθέτηση της διαβούλευσης των Υπουργείων με τις επιχειρήσεις και τους αποδέκτες των υπηρεσιών τους στα πλαίσια της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, επιδρά σημαντικά στην υποστήριξη της παραγωγής των επιχειρήσεων.

Η μείωση της γραφειοκρατίας και των υποχρεώσεων συμμόρφωσης των επιχειρήσεων κατά τις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες καθώς και η βελτίωση της ποιότητας και της ανταποκρισιμότητας των δημοσίων υπηρεσιών έχουν ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση πόρων για τις επιχειρήσεις και την ενίσχυση της διαθέσιμης ρευστότητας τους. Η εξοικονόμηση αυτή των πόρων των επιχειρήσεων και η αξιοποίηση τους σε άλλους τομείς και δράσεις που συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία τους, απαιτεί μία από τις βασικές στοχεύσεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, την προώθηση της επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού εθνικού ρυθμιστικού πλαισίου.

Παράλληλα η ανάπτυξη της διαβούλευσης και της συνεργασίας με τις επιχειρήσεις κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των νόμων, συμβάλει στην εξειδίκευση των ρυθμίσεων σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων και στη λειτουργία ενός συνεργατικού μοντέλου υποστήριξης της επιχειρηματικότητας. Η ανάπτυξη αυτή ενός νέου μοντέλου διαβούλευσης της νομοθεσίας που αφορά τις επιχειρήσεις και εξειδίκευσης των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών σύμφωνα με τις επιδιώξεις και ανάγκες τους, βασίζεται στις αρχές της διαβούλευσης και διαφάνειας, που θεσμοθετούνται σε ρυθμιστικό επίπεδο με το συγκεκριμένο νομοθέτημα.

Τέλος η εισαγωγή των αρχών της αξιολόγησης διακινδύνευσης και του ΤΜΚ για τη μέτρηση της γραφειοκρατίας μειώνουν τα διοικητικά βάρη τα οποία

προκύπτουν από την άσκηση των θεσμοθετημένων ελέγχων της διοίκησης στις επιχειρήσεις. Το συγκεκριμένο γραφειοκρατικό βάρος των ελέγχων, αποτελεί από τις βασικές αιτίες περιορισμού της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και πλημμελούς ανάπτυξης της αγοράς.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων σε σημαντικό βαθμό εξαρτάται από το ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη λειτουργία της και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του κράτους προς τις επιχειρήσεις. Στους δύο αυτούς βασικούς τομείς υποστήριξης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η Ελλάδα αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα κυριότερα εξαιτίας της πολυπλοκότητας του ρυθμιστικού πλαισίου και του σημαντικού ύψους της γραφειοκρατίας στη λειτουργία του δημοσίου τομέα, στην οικονομία και τις επιχειρήσεις. Το κόστος αυτό της γραφειοκρατίας σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα του ρυθμιστικού πλαισίου και τις επικαλύψεις – συναρμοδιότητες των εμπλεκόμενων δημοσίων φορέων, συνετέλεσε στην ιδιαίτερα περιορισμένη ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και της οικονομίας.

Στα βασικά εργαλεία και πολιτικές για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, σύμφωνα και με τη διεθνή εμπειρία, συμπεριλαμβάνονται η ανάλυση των κανονιστικών επιπτώσεων για τη βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων και η μέτρηση των διοικητικών βαρών για τη μείωση της γραφειοκρατίας στις επιχειρήσεις.

Η θεσμική εισαγωγή τους κατά τις φάσεις σχεδιασμού και αξιολόγησης της εφαρμογής της νομοθεσίας των Υπουργείων, έκδηλα θα συντελέσει στον περιορισμό της γραφειοκρατίας, στη βελτίωση της αποδοτικότητας των δημοσίων υπηρεσιών και στη δημιουργία ενός ρυθμιστικού πλαισίου απλουστευμένου και υποστηρικτικού για την Ελληνική επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα.

Ως προς τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών, αναφορικά με την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η απλούστευση των διαδικασιών και η μείωση των διοικητικών βαρών συμμόρφωσης, τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους δημόσιους φορείς, αποτελεί καθοριστικό

παράγοντα για την παροχή υπηρεσιών υψηλότερης ποιότητας – σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων και τον περιορισμό του κόστους και χρόνου παροχής. Στον ίδιο άξονα η βελτίωση του επιχειρηματικού ρυθμιστικού πλαισίου μέσα από τον περιορισμό των συναρμοδιοτήτων και επικαλύψεων, την προώθηση του συντονισμού και της επικουρικότητας των νομοθετικών πρωτοβουλιών των Υπουργείων και το σχεδιασμό νομοθετικών πράξεων που αντικατοπτρίζουν και ικανοποιούν τις πραγματικές ανάγκες των επιμέρους κατηγοριών επιχειρήσεων, αποτελεί βασικό κίνητρο για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της εθνικής ανταγωνιστικότητας.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των εθνικών και Ευρωπαϊκών μετρήσεων για τα διοικητικά βάρη στην Ελλάδα, η μείωση των διοικητικών βαρών κατά 25% μόνο μπορεί να επιφέρει εξοικονόμηση πόρων για τις επιχειρήσεις της τάξης του 1 δισεκατομμυρίου ευρώ.

Εάν σε αυτό προστεθούν και οι θετικές επιπτώσεις από τη ρυθμιστική ανάπλαση του θεσμικού πλαισίου των επιχειρήσεων και των επενδύσεων στα πλαίσια της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, το ποσό αυτό εξοικονόμησης λειτουργεί πολλαπλασιαστικά, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, άλλης μία απόρροιας της μείωσης των διοικητικών βαρών.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Το κόστος της γραφειοκρατίας είναι ιδιαίτερα αυξημένο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εξαιτίας του μεγέθους και της δομής τους. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις επιπλέον αποτελούν τη ραχοκοκαλιά και τη συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων στην Ελληνική οικονομία, σε ποσοστό άνω του 75%.

Η συνδυαστική και θεσμικά ενσωματωμένη εφαρμογή των αρχών και των μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης και μείωσης της γραφειοκρατίας στα πλαίσια της συγκεκριμένης ρύθμιση, ευνοεί ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς συμβάλλει στη μείωση των λειτουργικών τους εξόδων και στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς, ως εξής:

- Μείωση των δαπανών για τη μετάβαση των επιχειρήσεων στις εκάστοτε αρμόδιες υπηρεσίες για τη διεκπεραίωση των συναλλαγών και ρύθμιση εκκρεμοτήτων.
- Περιορισμός του χρόνου και τους κόστους για την ολοκλήρωση των συναλλαγών με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης αλλά και λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Εξειδίκευση των δράσεων των νομοθετικών πρωτοβουλιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τα προβλήματα των ΜΜΕ.
- Αποτελεσματικότερος και με λιγότερα διοικητικά βάρη έλεγχος της αγοράς
- Προώθηση του ανταγωνισμού και περιορισμός των στρεβλώσεων

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Το κόστος της γραφειοκρατίας και το κόστος το οποίο προκύπτει από την πολυνομία, αποτελεί από τους βασικότερους παράγοντες επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού. Μίας επιβάρυνσης η οποία πηγάζει από το υπερβολικό κόστος λειτουργίας του δημοσίου τομέα, εξαιτίας κυρίως της περιττής γραφειοκρατίας, καθώς και την ανάγκη για πρόσθετη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών δράσεων και των υπηρεσιών του κράτους, λόγω της αναποτελεσματικότητας αυτών εξαιτίας των διοικητικών βαρών και της αποτυχίας αποτελεσματικής ρύθμισης.

Οι χρηματοδοτικές αυτές ανάγκες του κρατικού προϋπολογισμού, απόρροια της γραφειοκρατίας και της πολυνομίας, προκαλούν επιβάρυνση ίση με το 6,8 % του ΑΕΠ, το υψηλότερο γραφειοκρατικό κόστος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν σε αυτό συνυπολογιστεί το κόστος από την παραοικονομία που προκαλεί η γραφειοκρατία, το ποσοστό αυτό ανέρχεται κατά εκτιμήσεις σε

άνω του 10 – 11%. Συνεπώς το κόστος της γραφειοκρατίας και της πολυνομίας για τον κρατικό προϋπολογισμό είναι ιδιαίτερα αυξημένο, ενώ παράλληλα αποτελεί φραγμό στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Στα οφέλη του κρατικού προϋπολογισμού από τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και τη μείωση των διοικητικών βαρών, εκτός από την εξοικονόμηση και ανακατανομή πόρων της τάξης του 6,8 – 11%, θα πρέπει να συνυπολογιστούν και άλλες δράσεις εξορθολογισμού της κρατικής χρηματοδότησης και μείωσης της γραφειοκρατίας, που συνεπάγονται τη θεσμική εισαγωγή της ρυθμιστικής διακυβέρνησης. Η μείωση των διοικητικών βαρών, η εκ των προτέρων αξιολόγηση των κανονιστικών επιπτώσεων της νομοθεσίας και η επιλογή των εργαλείων και μέσων εφαρμογής των πολιτικών βάσει της αξιολόγησης των διακινδυνεύσεων, βελτιώνουν το βαθμό ρυθμιστικής συμμόρφωσης των εμπλεκομένων και αποδεκτών των υπηρεσιών. Η βελτίωση του βαθμού συμμόρφωσης προωθεί την αποτελεσματικότητα των δημοσίων πολιτικών και λειτουργεί περιοριστικά ως προς το κόστος συμμόρφωσης καθώς και το κόστος εποπτείας και εφαρμογής, επιτυγχάνοντας με τον τρόπο αυτό μείωση των κρατικών χρηματοδοτικών αναγκών και της παράλληλης ενίσχυσης της αποδοτικότητας τους σε επίπεδο επένδυσης και χρηματοδότησης. Η από-γραφειοκρατικοποίηση της νομοθεσίας και η σύνδεση των στόχων και δράσεων εφαρμογής της με τις ανάγκες των εμπλεκομένων, παράλληλα με την απλούστευση των διαδικασιών ελέγχου και παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, θα προκαλέσει την εξοικονόμηση πόρων του προϋπολογισμού και τη διάθεση αυτών για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης ή άλλων κρατικών αναγκών.

Η βελτίωση της ποιότητας του κανονιστικού συντονισμού και της συμπληρωματικότητας των υλοποιούμενων δράσεων και πολιτικών των Υπουργείων, η μείωση των διοικητικών βαρών και η απλούστευση των διαδικασιών λειτουργίας και ασκούμενης εποπτείας των δημοσίων υπηρεσιών και η προώθηση της ανταποκρισιμότητας και επιπέδων συμμόρφωσης των δημοσίων πολιτικών μέσω της διαβούλευσης και της διαφάνειας, αποτελούν παρεμβάσεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου οι οποίες αποσκοπούν στον εξορθολογισμό και ενίσχυση της αποδοτικότητας της κρατικής χρηματοδότησης.

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η σύσταση των μονάδων καλής νομοθέτησης στα Υπουργεία και τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης δεν επιφέρει επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς αυτές θα στελεχωθούν μέσω της μετακίνησης προσωπικού από φορείς της δημόσιας διοίκησης.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Η προώθηση των αρχών και μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των νομοθετικών πρωτοβουλιών, εύλογα θα συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας. Η επίτευξη του στόχου προώθησης της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας και των Ελληνικών επιχειρήσεων θα προκύψει από τη διάχυση των θετικών εκροών της βελτίωσης της ποιότητας της νομοθεσίας και της μείωσης της γραφειοκρατίας, στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα. Η βελτίωση της ποιότητας ρύθμισης των δημοσίων υπηρεσιών και ελέγχου της αγοράς, καθώς και η απλούστευση και απο - γραφειοκρατικοποίηση της νομοθεσίας που αφορά την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις, αποτελούν βασικούς στόχους της ατζέντας και της προωθούμενης πολιτικής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι θετικές συνέπειες από την εφαρμογή των δράσεων του προτεινόμενου νόμου θεσμικής εισαγωγής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης:

- Απλούστευση και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών της διοίκησης προς τις επιχειρήσεις
- Μείωση των διοικητικών βαρών και άρση των γραφειοκρατικών περιορισμών στο ρυθμιστικό πλαίσιο της επιχειρηματικότητας και στον έλεγχο της αγοράς από το κράτος
- Προώθηση της θελκτικότητας του ρυθμιστικού πλαισίου των επενδύσεων και προσέλκυση νέων επενδύσεων από το εξωτερικό σε τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος της Ελληνικής οικονομίας
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών επιχειρήσεων
- Βελτίωση του βαθμού συνεργασίας δημοσίου - ιδιωτικού τομέα στην οικονομία
- Δραστικός περιορισμός της παραοικονομίας

- Ενίσχυση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δημοσίων χρηματοδοτήσεων και των αναπτυξιακών προγραμμάτων προς τις επιχειρήσεις
- Ενίσχυση του ανταγωνισμού στην οικονομία

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Η προτεινόμενη ρύθμιση θα συμβάλλει στην ευρύτερη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, μέσα από τη βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης των παρεχόμενων υπηρεσιών του κράτους προς αυτούς.

Η παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες, τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις θα επιτευχθεί μέσω του περιορισμού των διοικητικών βαρών, την απλούστευση των υποχρεώσεων συμμόρφωσης και την εξειδίκευση των στόχων και των δράσεων εφαρμογής των νόμων σύμφωνα με τις ανάγκες των εμπλεκόμενων και των αποδεκτών.

Η βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας επιδρά θετικά τόσο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του συνόλου των πολιτών, όσο και στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, μέσα από τη δημιουργία ενός απλουστευμένου και υποστηρικτικού ρυθμιστικού περιβάλλοντος.

Το σύνολο των κοινωνικών ομάδων θα επηρεαστεί θετικά από τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και την από - γραφειοκρατικοποίηση της παροχής των δημοσίων υπηρεσιών. Ιδιαίτερα σημαντική θα είναι η επίδραση της εισαγωγής των αρχών της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ, μακροχρόνια άνεργοι, άτομα της τρίτης ηλικίας, πολίτες με προβλήματα υγείας), καθώς οι αρνητικές επιπτώσεις της γραφειοκρατίας και πολυνομίας είναι ιδιαίτερα αυξημένες και επιβαρυντικές στις συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.

Μία σημαντική κατηγορία πολιτών τους οποίους επηρεάζει η προτεινόμενη ρύθμιση αποτελούν οι δημόσιοι υπάλληλοι. Η απλούστευση των διαδικασιών παροχής των δημοσίων υπηρεσιών και εφαρμογής των ρυθμίσεων και η μείωση της γραφειοκρατίας ως προς την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων τους, συμβάλλει αμφίδρομα στη βελτίωση της ποιότητας εργασίας των δημοσίων λειτουργιών και στο επίπεδο των παρεχόμενων

υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η βελτίωση της ανταποκρισιμότητας του ρυθμιστικού περιβάλλοντος στις ανάγκες και στόχους των επιχειρήσεων και της αγοράς και η μείωση των συναρμοδιοτήτων και επικαλύψεων στην άσκηση και τον έλεγχο των δημοσίων πολιτικών και υπηρεσιών, αποτελούν βασική στόχευση της πολιτικής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης η οποία αφορά τη βελτίωση της ποιότητας εργασίας και του περιβάλλοντος λειτουργίας τόσο των επιχειρήσεων - επιχειρηματιών, όσο και των επαγγελματιών.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Κατόπιν έρευνας στα δεδομένα και τις έρευνες – μελέτες της Ελληνικής Στατιστικής υπηρεσίας δεν προέκυψαν δεδομένα προς αξιολόγηση αναφορικά με τους στόχους και το περιεχόμενο της προτεινόμενης ρύθμισης.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Η βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και η μείωση των διοικητικών βαρών μέσα από την ενσωμάτωση του ρυθμιστικού προγραμματισμού στη λειτουργία των Υπουργείων, επιφέρει σημαντικά οφέλη για τους πολίτες και τις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών επέρχεται από την ενσωμάτωση των απόψεων και αναγκών των εμπλεκόμενων και ωφελοούμενων στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση των επιπτώσεων των νομοθετημάτων, μέσω της υποχρέωσης διαβούλευσης που εισάγει ο συγκεκριμένος νόμος. Η εφαρμογή των αρχών της διαβούλευσης συμπληρωματικά ως προς την προώθηση της διαφάνειας στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων, λειτουργούν ενισχυτικά ως προς τη βελτίωση του βαθμού ικανοποίησης των πολιτών από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Η μέτρηση και μείωση των διοικητικών βαρών στη νομοθεσία, που επίσης για πρώτη φορά ρυθμίζει θεσμικά η συγκεκριμένη πρωτοβουλία, περιορίζει το κόστος και τις απαιτήσεις συμμόρφωσης για τους πολίτες, ενώ

παράλληλα προωθεί την αποδοτικότητα και ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, μέσω της κατάργησης και απλούστευσης περιττών και δίχως προστιθέμενη αξία διαδικασιών παροχής.

Ο περιορισμός του κόστους και υποχρεώσεων συμμόρφωσης, τόσο για τους πολίτες όσο και για τις δημόσιες υπηρεσίες και ο εξορθολογισμός των διαδικασιών παροχής υπηρεσιών στον άξονα επίτευξης των εξειδικευμένων σύμφωνα με τις ανάγκες των πολιτών στόχων παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, αποτελούν βασικά σημεία της πολιτικής στόχευσης την οποία προωθεί η συγκεκριμένη πρόταση νόμου και η οποία συνδέει τη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών με το ρυθμιστικό προγραμματισμό. Η εισαγωγή του ρυθμιστικής διακυβέρνησης μέσα από τη βελτίωση του προγραμματισμού και του συντονισμού της νομοθετικής παραγωγής προωθεί την επικουρικότητα των στόχων των νομοθετικών πρωτοβουλιών και μειώνει τις ρυθμιστικές επικαλύψεις και την πολυπλοκότητα ως προς την υλοποίηση των νόμων. Η μείωση των επικαλύψεων - συναρμοδιοτήτων και η καλύτερη διαχείριση των επισφαλειών – διακινδυνεύσεων της εφαρμογής των νόμων, αποτελούν παράγοντες βελτίωσης του βαθμού συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών του κράτους προς τον πολίτη, εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τη γραφειοκρατία την οποία αντιμετωπίζει ο πολίτης κατά την εξυπηρέτηση του από τους δημόσιους οργανισμούς. Το σύνολο των δράσεων που προωθούνται από το προτεινόμενο νομοσχέδιο αφορά τη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών, με συγκεκριμένες και εξειδικευμένες παρεμβάσεις και μέσα προώθησης της υφιστάμενης ανταποκρισιμότητας και της αποδοτικότητας.

Η θεσμική εισαγωγή της διαβούλευσης και της ενσωμάτωσης των απόψεων και αναγκών στο σχεδιασμό των νομοθετικών πρωτοβουλιών, αυξάνει την ανταποκρισιμότητα και το βαθμό ικανοποίησης των πολιτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τις υλοποιούμενες δημόσιες πολιτικές. Η διαβούλευση και η θεσμοθετημένη συμμετοχή των εμπλεκόμενων και των αποδεκτών των υπηρεσιών στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση των

ρυθμιστικών επιπτώσεων, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών του κράτους προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Η οριζόντια και διακριτή θεσμική εισαγωγή της μέτρησης και μείωσης των διοικητικών βαρών στη νομοθεσία, απλουστεύει τις διαδικασίες παροχής και συμμόρφωσης με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις, καταργώντας το σύνολο ή τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος των γραφειοκρατικών περιορισμών και δυσλειτουργιών κατά τη συνδιαλλαγή των πολιτών με τις δημόσιες υπηρεσίες. Η μείωση της γραφειοκρατίας – διοικητικών βαρών και ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών εποπτείας και ελέγχου της παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, στον άξονα εξυπηρέτησης των πολιτών και βελτίωση της ποιότητας λειτουργίας των δημοσίων οργανισμών, αποτελεί εξειδικευμένη αρχή της κανονιστικής διακυβέρνησης που εισάγεται με το υπό αξιολόγηση νομοσχέδιο.

Η ποιοτική παροχή των δημοσίων υπηρεσιών προς τους πολίτες απαιτεί τον περιορισμό των συναρμοδιοτήτων και των επικαλύψεων σε ρυθμιστικό και διοικητικό επίπεδο, άξονας παρεμβάσεων ο οποίος επίσης προωθείται και αποτελεί μέρος της ρυθμιστικής διακυβέρνησης. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων της νομοθεσίας, ο θεσμικά προωθούμενος ρυθμιστικός συντονισμός μεταξύ των συναρμόδιων φορέων και η εφαρμογή των μέσων και αρχών της απλούστευσης των διαδικασιών, βελτιώνουν την ποιότητα της νομοθεσίας και την αποτελεσματικότητα των δράσεων και μέσων εφαρμογής της.

Επιπλέον η εισαγωγή συμμετοχικά σχεδιαζόμενων και επιλεγέντων δεικτών και στόχων των ρυθμίσεων και της συνεπαγόμενης αυτών απλούστευσης και μείωσης των διοικητικών βαρών κατά τη φάση υλοποίηση τους, συνδράμει στην αξιολόγηση της εφαρμογής τους σύμφωνα με τα εκ των προτέρων κριτήρια ελέγχου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι δράσεις που αφορούν τη βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης των πολιτών. Η ποιοτική και ποσοτική αυτή εξειδίκευση σε στόχους και δείκτες των παρεμβάσεων της νομοθεσίας σύμφωνα με τα πλαίσια και τις αρχές της κανονιστικής μεταρρύθμισης, διασφαλίζει την εξειδίκευση και στόχευση των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών και των επιχειρήσεων.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Βασική στόχευση της προτεινόμενης ρύθμισης αποτελεί η απλούστευση των διαδικασιών παροχής των δημοσίων υπηρεσιών. Η απλούστευση αυτή επέρχεται μέσα από την άρση των γραφειοκρατικών φραγμών και βαρών, τόσο προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, όσο και τις δημόσιες υπηρεσίες και τους υπαλλήλους αυτών.

Η απλούστευση των διαδικασιών προωθείται, μέσω της μέτρησης και μείωση των διοικητικών βαρών στις ρυθμίσεις και την αξιολόγηση των επιπτώσεων που αυτές επιφέρουν στους αποδέκτες και εμπλεκόμενους.

Η θεσμοθέτηση της μέτρησης των διοικητικών βαρών και της ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων στα πλαίσια της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, καθώς και η ενσωμάτωση της υποχρέωσης των Υπουργείων για εφαρμογή των εργαλείων και μέσων απλούστευσης των διαδικασιών στα πλαίσια των ρυθμιστικών σχεδίων τους, αποτελούν βασικές και στοχευμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες για την από-γραφειοκρατικοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας.

Ο ρυθμιστικός προγραμματισμός ως προς το σχεδιασμό και την παραγωγή της νομοθεσίας και η ενσωμάτωση των αρχών και μέσων μείωσης της διοικητικών βαρών και αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, προωθούν ουσιαστικά την απλούστευση των διαδικασιών στις δημόσιες πολιτικές και υπηρεσίες.

Παράλληλα η σύνδεση της επιλογής των μέσων εφαρμογής και ελέγχου της υλοποίησης των διατάξεων της νομοθεσίας σύμφωνα με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της διακινδύνευσης, μειώνει περαιτέρω τα γραφειοκρατικούς περιορισμούς και τις επικαλύψεις και προωθεί την ρυθμιστική ανταποκρισιμότητα.

Στην απλούστευση των διαδικασιών και στη μείωση των γραφειοκρατικών επιπτώσεων συμβάλλουν και οι ρυθμίσεις για την εισαγωγή της υποχρέωσης διαβούλευσης στα πλαίσια σχεδιασμού των νομοθετικών πρωτοβουλιών. Η συμμετοχή των εμπλεκόμενων και αποδεκτών των υπηρεσιών – πολιτικών, συμβάλλει στην ενσωμάτωση των αναγκών και απόψεων τους στις ρυθμίσεις και στην άρση των γραφειοκρατικών και κανονιστικών περιορισμών στις διαδικασίες εφαρμογής τους.

Σε ένα ευρύτερο και στρατηγικό επίπεδο η θεσμική εισαγωγή της στόχευσης των νομοθετημάτων στη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, της οποίας η εφαρμογή εξειδικεύεται με τα εργαλεία και μέσα απλούστευσης που συμπεριλαμβάνονται στο νόμο, διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα, τη συνέχεια και την συμπληρωματικότητα των επιμέρους δράσεων απλούστευσης, με τους επιμέρους και εξειδικευμένους στόχους των δημοσίων πολιτικών.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Η βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και η οριζόντια ενσωμάτωση της αξιολόγησης των ρυθμιστικών επιπτώσεων στην προστασία του περιβάλλοντος, αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων και των δημοσίων πολιτικών στο περιβάλλον, και η ενσωμάτωση σε αυτές των απόψεων και προτάσεων των εμπλεκόμενων ομάδων μέσω της διαβούλευσης, αποτελούν βασικά εργαλεία βελτίωσης της ρυθμιστικής προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και προώθησης του βαθμού διοικητικής συμμόρφωσης. Η απλούστευση των υποχρεώσεων ρυθμιστικής συμμόρφωσης και η βελτίωση της ανταποκρισιμότητας των σχεδιαζόμενων νομοθετικών παρεμβάσεων που προωθούνται στα πλαίσια της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, ενισχύουν την αποτελεσματικότητα των πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος, ενώ λειτουργούν παράλληλα ενισχυτικά ως προς την προώθηση της επιχειρηματικότητας στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η αποτελεσματικότερη πρόληψη και αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών κινδύνων προωθείται επιπλέον μέσα από την προτεινόμενη ρύθμιση, μέσω της συμπληρωματικής προς τη διαβούλευση και μέτρηση των διοικητικών βαρών, ενσωμάτωσης της αρχής της ρυθμιστικής αξιολόγησης των

διακινδυνεύσεων. Η καταγραφή και αξιολόγηση των ενδεχόμενων διακινδυνεύσεων ως προς την εφαρμογή των δράσεων και πολιτικών της ρύθμισης και της επίτευξης των στόχων αυτής, αποτελεί βασικό μέσο πρόληψης και βέλτιστης διαχείρισης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών κινδύνων.

Η προώθηση της ενσωμάτωσης σε οριζόντιο επίπεδο των αρχών προστασίας του περιβάλλοντος και της πολιτισμικής κληρονομίας και η βελτίωση του επιπέδου συμμόρφωσης των εμπλεκόμενων και των αποδεκτών με τους στόχους και τις αρχές της ρύθμισης, αποτελεί βασική επίπτωση της προωθούμενης πολιτικής της ρυθμιστικής διακυβέρνησης. Η μείωση της γραφειοκρατίας και η απλούστευση των διαδικασιών ως προς τη συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις, η διαβούλευση και συμμετοχή των εμπλεκόμενων κατά τις φάσεις σχεδιασμού και αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας και τέλος η βελτίωση του βαθμού συντονισμού των επιμέρους πολιτικών και ρυθμιστικών πρωτοβουλιών προστασίας του περιβάλλοντος και ενίσχυσης της βιώσιμης ανάπτυξης, αποτελούν διακριτούς άξονες εισαγωγής του νομοσχεδίου.

Στον ίδιο άξονα και τα μέσα προστασίας του περιβάλλοντος, εμπίπτει και η στόχευση των εργαλείων και των προωθούμενων πολιτικών ρυθμιστικής διακυβέρνησης, αναφορικά με την προστασία του πολιτιστικό περιβάλλοντος, καθώς η προστασία και ανάδειξη του θα αποτελεί διακριτό τμήμα της αξιολόγησης των κανονιστικών επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων ρυθμίσεων και συμμετοχικής μέσω των διαβουλευτικών διαδικασιών, εφαρμογής των πολιτικών και των δράσεων που αναφέρονται στο συγκεκριμένο τομέα.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεν υπάρχει και δεν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Οι βασικές αρχές και στόχοι του νομοσχεδίου αφορούν την εφαρμογή μίας σειράς συνεκτικών δράσεων οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση του συστήματος νομοθετικής παραγωγής και στον εξορθολογισμό της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Η διασύνδεση της κανονιστικής διακυβέρνησης με την απλούστευση των διαδικασιών παροχής των δημοσίων υπηρεσιών και την προώθηση της αποδοτικότητας των δημοσίων φορέων, αποτελεί τη βασική πολιτική προτεραιότητα του προς αξιολόγηση νομοσχεδίου.

Η προώθηση της αποδοτικότητας των δημοσίων φορέων αποτελεί πρωτεύουσα στόχευση του νομοσχεδίου, καθώς συντελεί τόσο στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς του πολίτες και τις επιχειρήσεις, όσο και στον εξορθολογισμό και τον περιορισμό του κόστους λειτουργίας.

Ο περιορισμός των ρυθμιστικών επικαλύψεων, η αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων και η εισαγωγή της διαβούλευσης για τη διασύνδεση των δράσεων και μέσων πολιτικής με τις ανάγκες των αποδεκτών – εμπλεκομένων της νομοθεσίας, αποτελούν θεσμικές καινοτομίες του προτεινόμενου νομοσχεδίου οι οποίες συμβάλλουν ουσιαστικά στη βελτίωση του βαθμού συμμόρφωσης της διοίκησης με τις νομοθετικές ρυθμίσεις και την αποδοτικότερη παροχή των υπηρεσιών της.

Η ενσωμάτωση των συγκεκριμένων δράσεων κανονιστικής μεταρρύθμισης στα Υπουργεία και τη νομοθετική παραγωγή, υποστηρίζεται από τη θεσμική εισαγωγή των διοικητικών εργαλείων της απλούστευσης των διαδικασιών, της μέτρησης και μείωσης των διοικητικών βαρών και της ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων (ΑΚΕ). Η θεσμική ενσωμάτωση των συγκεκριμένων εργαλείων πολιτικής στη λειτουργία των δημοσίων φορέων προωθεί τη βελτίωση της αποδοτικότητας και ανταποκρισιμότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η στόχευση αυτή επιτυγχάνεται μέσω της μείωσης των διοικητικών βαρών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, την άρση των γραφειοκρατικών περιορισμών και ρυθμιστικών φραγμών στη αποδοτική λειτουργία των

εμπλεκόμενων δημοσίων υπηρεσιών και την επίτευξη των αρμοδιοτήτων τους (ενδο – διοικητικά βάρη) και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και σταδίων παροχής των υπηρεσιών, στον άξονα σύνδεσης τους με τις ανάγκες των πολιτών – επιχειρήσεων και την απλούστευση των απαιτήσεων συμμόρφωσης. Η μείωση της γραφειοκρατίας και η απλούστευση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων συμμόρφωσης, για τους πολίτες – επιχειρήσεις και τους δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίες εισάγονται στα πλαίσια της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, εξειδικεύουν τις αρχές και στόχους της κανονιστικής μεταρρύθμισης στις ανάγκες αναδιοργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών και προώθησης των αλλαγών. Η προώθηση της αποδοτικότητας στο δημόσιο τομέα, απαιτεί ως προϋπόθεση τον περιορισμό της γραφειοκρατίας – διοικητικών βαρών στη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας – ανταποκρισιμότητας της νομοθεσίας που διέπει την οργάνωση τους.

Η μείωση των διοικητικών – ενδοδιοικητικών βαρών και η εκ των προτέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων της νομοθεσίας λειτουργεί επίσης ενισχυτικά ως προς την αποτελεσματικότητα των ελέγχων της διοίκησης και τη ρύθμιση της αγοράς, καθώς περιορίζει τις περιττές και δίχως προστιθέμενη αξία ρυθμιστικές υποχρεώσεις ελέγχου και απλουστεύει τις προβλεπόμενες διαδικασίες συμμόρφωσης.

Στον εξορθολογισμό των διαδικασιών και του κόστους λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών και στην προώθηση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, συμβάλλει επίσης και η περαιτέρω ενίσχυση και θεσμική κατοχύρωση των αρχών και μέσων της δημόσιας διαβούλευσης και διαφάνειας. Η διαβούλευση των Υπουργείων με τους εμπλεκόμενους φορείς και τους αποδέκτες των υπηρεσιών και η εξειδίκευση των στόχων και μέσων των ρυθμίσεων σύμφωνα με τις εξειδικευμένες ανάγκες και προσδοκίες τους, περιορίζει τα γραφειοκρατικά βάρη και προωθεί την αποτελεσματικότητα και συμμόρφωση στη φάση εφαρμογής των νόμων. Παράλληλα η θεσμική υποχρέωση αξιολόγησης των επιπτώσεων και της εξέλιξης επίτευξης των στόχων των ρυθμίσεων, μέσω θεσμικά ορισμένων αρχών και προτύπων αξιολόγησης, προωθεί περαιτέρω την αποδοτικότητα των φορέων και το επίπεδο ρυθμιστικής συμμόρφωσης.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Η βελτίωση της ανταποκρισιμότητας της νομοθεσίας και ο περιορισμός των ρυθμιστικών συναρμοδιοτήτων, επικαλύψεων και αντιφατικών ρυθμίσεων, θα επιδράσει θετικά ως προς την ποιότητα και ταχύτητα απονομής της δικαιοσύνης. Η απλούστευση και ρυθμιστική προτυποποίηση του νομοθετικού πλαισίου του συνόλου των τομέων της οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος, συνδράμει αφενός στην επιτάχυνση των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης από τα αρμόδια όργανα, ενώ αφετέρου στην ανταποκρισιμότητα και ορθότητα των αποφάσεων, εξαιτίας της σαφήνειας και οριοθέτησης του ρυθμιστικού πλαισίου.

Η μείωση του χρόνου απονομής δικαιοσύνης και η βελτίωση της ποιότητας των αποφάσεων αποτελούν αποτελέσματα τα οποία προκύπτουν από την προωθούμενη μέσω του προτεινόμενου νομοσχεδίου ρυθμιστικής διακυβέρνηση και αξιολόγηση των κανονιστικών επιπτώσεων. Η βελτίωση της ποιότητας απονομής δικαιοσύνης αποτελεί πρωτοβουλία η οποία θα επιφέρει σημαντική εξοικονόμηση πόρων του κρατικού προϋπολογισμού, η οποία θα προκύψει από την ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων και την πληρωμή των οφειλόμενων ποσών προς το κράτος που εκκρεμούν λόγω μη λήψης και καθυστέρησης δικαστικών αποφάσεων. Επιπρόσθετα η επιτάχυνση και βελτίωση της λειτουργίας της δικαιοσύνης κατέχει και έντονο αναπτυξιακό προσανατολισμό, καθώς συνδέεται με τη λήψη δικαστικών αποφάσεων για την υλοποίηση επενδύσεων και άλλων αναπτυξιακών παρεμβάσεων, οι οποίες συχνά καθυστερούν σε αποτρεπτικό βαθμό εξαιτίας των καθυστερήσεων στις δικαστικές και άλλες νομοθετικές γνωμοδοτικές αρχές.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προωθεί την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του Συντάγματος καθώς και των άρθρων 5Α και 9Α.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Δεν προκύπτει συνάφεια

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Δεν προκύπτει συνάφεια

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Δεν προκύπτει συνάφεια

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Αρμόδιο Υπουργείο για το σχεδιασμό της προς αξιολόγηση ρύθμισης είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς αποτελεί τον υπεύθυνο φορέα για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την ανάπτυξη της κανονιστικής διακυβέρνησης, τομείς στους οποίους εντάσσεται η πολιτική της ρυθμιστικής διακυβέρνησης.

Ο σχεδιασμός και η προώθηση του προτεινόμενου νομοσχεδίου της ρυθμιστικής διακυβέρνησης ασκείται σε συνεργασία και συντονισμό με τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, η οποία αποτελεί το αρμόδιο όργανο για το συντονισμό των νομοθετικών πρωτοβουλιών και παρεμβάσεων των φορέων της κυβέρνησης, καθώς και για την αξιολόγηση της εφαρμογής των αρχών της καλής νομοθέτησης και της ανάλυσης κανονιστικών επιπτώσεων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Η συναρμοδιότητα μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών και Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης προκύπτει από τις ανάγκες εφαρμογής του προτεινόμενου νομοσχεδίου, του οποίου ο αποτελεσματικός σχεδιασμός και στη συνέχεια εφαρμογή, κρίνει ως αναγκαία τη διασφάλιση της ενσωμάτωσης των αρχών και μέσων της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στη λειτουργία των Υπουργείων και το συντονισμό – συνάφεια τους με την ευρύτερη πολιτική προώθησης της κανονιστικής μεταρρύθμισης στην Ελληνική δημόσια διοίκηση. Επιπλέον ικανοποιεί την ανάγκη για πολιτική εποπτεία και συντονισμό της πρωτοβουλίας στο ανώτερο δυνατό πολιτικό επίπεδο, μέσω της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης η οποία υποστηρίζει τον Πρωθυπουργό στην άσκηση και το συντονισμό του κυβερνητικού προγράμματος, καθώς και το συντονισμό των επιμέρους δράσεων εφαρμογής των διατάξεων του νόμου, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών και Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Κατά την προετοιμασία της εξεταζόμενης ρύθμισης και με σκοπό την πληρέστερη κάλυψη των αναγκών για το σχεδιασμό των επιμέρους διατάξεων και δράσεων, διενεργηθεί εκτενής διαβούλευση και υπήρξε συνεργασία με τις κάτωθι οργανικές μονάδες και φορείς:

- Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης
- ΕΥΣΕΕΠ
- Διεύθυνση κωδικοποίησης Υπουργείου Εσωτερικών
- Διεύθυνση απλούστευσης Υπουργείου Εσωτερικών

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Το συνολικό συντονισμό και την αξιολόγηση της εφαρμογής των δράσεων θα ασκούν οι μονάδες καλής νομοθέτησης οι οποίες θα συσταθούν στα πλαίσια του προτεινόμενου νόμου στα Υπουργεία και οι οποίες θα

συντονίζονται και θα εποπτεύονται από τη μονάδα καλής νομοθέτησης, που θα δημιουργηθεί αντίστοιχα στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Οι μονάδες αυτές θα συσταθούν μέσα από τη μεταφορά των υφιστάμενων διάσπαρτων στα Υπουργεία αρμοδιοτήτων στρατηγικού σχεδιασμού, αξιολόγησης αποδοτικότητας, απλούστευσης και νομικής υποστήριξης, ενώ στον ίδιο άξονα θα στελεχωθούν με τη μεταφορά προσωπικού από το δημόσιο τομέα.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Δεν προκύπτει και δεν κρίνεται αναγκαία η διενέργεια της

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Οι νομοτεχνικοί κανόνες και ειδικά οι προϋποθέσεις γλωσσικής ευκρίνειας των προτεινόμενων διατάξεων έχουν τύχει ιδιαίτερης προσοχής. Η συμβολή του εγχειριδίου οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής προς το σκοπό τούτο ήταν πολλαπλώς χρήσιμη. Έτσι, το ζητούμενο δεν ήταν μόνο να συνταχθεί το σχέδιο νόμου σε ζωντανή δημοτική γλώσσα, αλλά και η όλη συγκρότηση και διάρθρωση των διατάξεών του και της αιτιολογικής έκθεσης να γίνει κατά τρόπο που όχι μόνο στο καθαρώς γλωσσικό, αλλά και στο πραγματολογικό πεδίο η εμφάνιση και η μορφή του σχεδίου νόμου να είναι ικανοποιητική.

Έχει λ.χ. αποφευχθεί η περίτεχνη σύνταξη, που συχνά απαντά κανείς σε κείμενα νόμων κι αυτό για να επιτυγχάνεται μια αμεσότερη επαφή με τον πολίτη. Έχουν αποφευχθεί τα καθιερωμένα γλωσσικά «καλούπια», που

οδηγούν σε διατυπώσεις ασαφείς και ακατανόητες. Τέτοιου είδους σύνταξη και διατυπώσεις που ο ανάδοχος απέφυγε συστηματικά να χρησιμοποιήσει κατά τη σύνταξη των διατάξεων του σχεδίου νόμου είναι:

- Παρεμβολές μεταξύ άρθρου και ουσιαστικού.
- Ονοματικές συντάξεις και παθητικές φωνές.
- Περίτεχνες προτάσεις.
- Αοριστίες που είναι συχνά φαινόμενα του πρόχειρου λόγου.
- Σχοινοτενείς προτάσεις και υπερβατά που οδηγούν σε ασάφειες και ακατανοησία.
- Αλλεπάλληλες δευτερεύουσες προτάσεις που κάνουν το κείμενο των διατάξεων βαρύ και δύσληπτο.
- Νομικίστικες διατυπώσεις που μετατρέπονται σε γρίφους για τον κοινό πολίτη.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Το εύρος εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης και ο συνεπαγόμενος αυξημένος αριθμός των εμπλεκόμενων φορέων και κοινωνικών και οικονομικών ομάδων, πρότειναν την επιλογή της ανοικτής δημόσιας

διαβούλευσης στα πλαίσια του επίσημου διαβουλευτικού ιστότοπου της Ελληνικής Κυβέρνησης του Open.gov.gr.

Συμπληρωματικά ως προς την ανοικτή διαδικτυακή διαβούλευση στην οποία μπορούν να συμμετάσχουν το σύνολο των ενδιαφερομένων και εμπλεκομένων, θα αποσταλούν ηλεκτρονικές προσκλήσεις για συμμετοχή στη διαβούλευση σε φορείς και κοινωνικούς εταίρους, των οποίων η συμμετοχή και συμβολή κρίνεται με ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία ως προς την εξειδίκευση των δράσεων και ρυθμίσεων του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Στους φορείς αυτούς συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων :

- ΓΣΕΕ
- ΑΔΕΔΥ
- ΟΚΕ
- ΣΕΒ
- ΓΣΕΒΕ
- Εμπορικό και βιομηχανικό επιμελητήριο Ελλάδος
- Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
- ΤΕΕ
- Οικονομικό Επιμελητήριο
- Εθνική συνομοσπονδία ΑΜΕΑ

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Δεδομένης της φύσης του αναφερόμενου σχεδίου νόμου η σύνταξη των διατάξεων του οποίου γίνεται από τον ανάδοχο, η διαβούλευση θα πρέπει να ακολουθήσει την πρώτη αποδοχή του από την διοίκηση. Σε κάθε περίπτωση όμως η διαβούλευση αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη μέσα της καλής νομοθέτησης δεδομένου ότι:

- Πρωθεί την καλή ποιότητα των ρυθμίσεων
- Αυξάνει τα επίπεδα συμμόρφωσης με τη ρύθμιση (ή αλλιώς, μειώνει το κόστος εφαρμογής της)
- Μειώνει τα επίπεδα διαφθοράς

- Αυξάνει την εμπιστοσύνη των υποκειμένων της ρύθμισης (ιδιαίτερα των οικονομικών ρυθμίσεων)

Ταυτόχρονα όμως είναι και σκοπός, αφού

- Είναι βασικό συστατικό της καλής διακυβέρνησης
- Είναι θεμέλιο του κράτους δικαίου

Για τη διαβούλευση του προτεινόμενου νομοσχεδίου επιλέχθηκε η μορφή της διαδικτυακής διαβούλευσης στην πύλη του Open.gov.gr, η οποία λόγω αναγνωσιμότητας, θεσμικής κατοχύρωσης και προσβασιμότητας, αποτελεί την πλέον κατάλληλη δομή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Η διαβούλευση ήταν ανοιχτή στο σύνολο των πολιτών και των φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών, λόγω του εύρους και της σημασίας της προωθούμενης ρύθμισης για τη δημόσια διοίκηση, την κοινωνία και την εθνική οικονομία.

Επιπρόσθετα και με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικότητας και της ενσωμάτωσης των απόψεων των βασικών εμπλεκομένων και υπόλογων της ρύθμισης, ενημερωτικές προσκλήσεις για τη διαβούλευση θα αποσταλούν ηλεκτρονικά σε συγκεκριμένους φορείς, σύμφωνα με κριτήρια επιδραστικότητας και προτεραιοποιημένης σημαντικότητας, οι οποίοι και έχουν παρουσιαστεί στο προηγούμενο τμήμα της ΑΚΕ.

Ο χρόνος της διαβούλευσης, ήταν 3 εβδομάδες, όπου συλλέχθηκαν και αξιολογήθηκαν οι προτάσεις και οι επισημάνσεις των εμπλεκομένων στη διαδικτυακή διαβούλευση. Επιπρόσθετα κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης υπήρχε ενεργή και αμφίδρομη ανταλλαγή απόψεων και επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων και του αρμόδιου Υπουργείου για την προωθούμενη ρύθμιση του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Κατόπιν ολοκλήρωσης της διαβούλευσης τα αποτελέσματα της διαβουλευτικής διαδικασίας, αξιολογήθηκαν σύμφωνα με συγκεκριμένες αρχές καλών πρακτικών και κριτικής ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων στη νομοθεσία, κωδικοποιήθηκαν ανά κατηγορία εμπλεκομένων και ρυθμιστική δράση και παρουσιάστηκαν στην πολιτική ηγεσία και στους συμμετέχοντες.

Η διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης έγινε σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- Ενθάρρυνση της συμμετοχής όλων των ενδιαφερόμενων και εμπλεκόμενων (άμεσα και έμμεσα) φορέων
- Αντιπροσωπευτικότητα των εμπλεκόμενων και ενσωμάτωση των προτάσεων και απόψεων τους
- Προώθηση της διαφάνειας και της δημοσιοποίησης των διαδικασιών και των αποτελεσμάτων
- Ευελιξία ως προς τη διεξαγωγή και την επιλογή μεθόδων διαβούλευσης
- Προώθηση της συμμετοχής ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και αποφυγή των διακρίσεων
- Περιορισμός του απαιτούμενου χρόνου συμμετοχής
- Αξιοποίηση πληροφοριακών συστημάτων και νέων τεχνολογιών

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Η διαβούλευση του προτεινόμενου νομοσχεδίου ξεκίνησε κατά τη φάση της παράδοσης του κειμένου του προτεινόμενου νομοσχεδίου στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Τα αποτελέσματα τα οποία προέκυψαν από τη διαβούλευση καταγράφηκαν, αναλύθηκαν και παρουσιάστηκαν κωδικοποιημένα και τυποποιημένα στο παρόν τμήμα της ΑΚΕ.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Η αποτελεσματική υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης των κανονιστικών επιπτώσεων του προτεινόμενου νομοσχεδίου, κρίνει ως αναγκαία την οργάνωση μίας συνεχιζόμενης διαβούλευση κατά το στάδιο εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης.

Ο κοινωνικός διάλογος βασίστηκε στην ενεργή και ουσιαστική διαβούλευση του νομοσχεδίου στα πλαίσια της ηλεκτρονικής πύλης του Open.gov.gr. Η

διενέργεια της διαβούλευσης βασίστηκε στις αρχές της δημοσιοποίησης των προτάσεων και επισημάνσεων των συμμετεχόντων, στην προώθηση της αντιπροσωπευτικότητας και της συμμετοχικότητας της διαδικασίας, στην αποτελεσματική αξιολόγηση και ενσωμάτωση των προτάσεων με προστιθέμενη αξία στο τελικό κείμενο και στις δράσεις εφαρμογής του νόμου της ρυθμιστικής διακυβέρνησης.

Επιπρόσθετα και καθώς η διαβούλευση δεν αποτελεί μία στατική αλλά διαρκή διαδικασία αξιολόγησης των δημοσίων πολιτικών και των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών, θα αναπτυχθεί μία εξειδικευμένη ηλεκτρονική διεύθυνση ταχυδρομείου για τη διαβούλευση του νόμου, καθώς και τυποποιημένη φόρμα υποβολής παρατηρήσεων και προτάσεων, αναφορικά με την εφαρμογή του νόμου, με σκοπό τη συνέχιση της διαδικασίας και μετά το πέρας της θεσμικά απαιτούμενης διαβούλευσης. Παράλληλα θα αναπτυχθεί βάση δεδομένων και ηλεκτρονικών επαφών των συμμετεχόντων στη διαβούλευση του νόμου, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στον ίδιο άξονα στην περιοδική εκ των υστέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων εφαρμογής της ρύθμισης και την ένταξη της κοινωνικής διαβούλευσης και διαλόγου σε αυτή.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

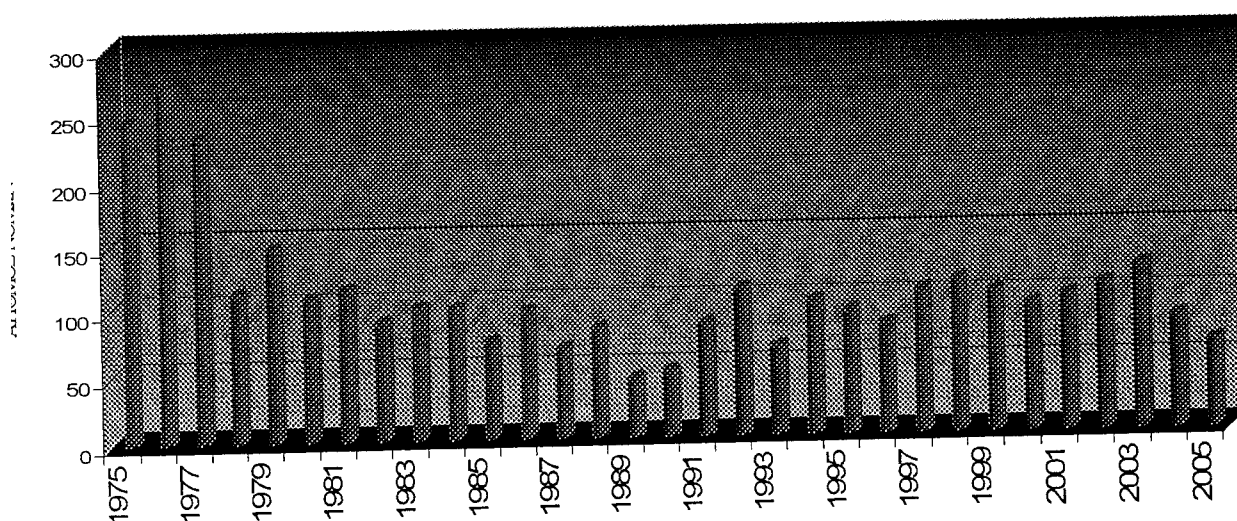
12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

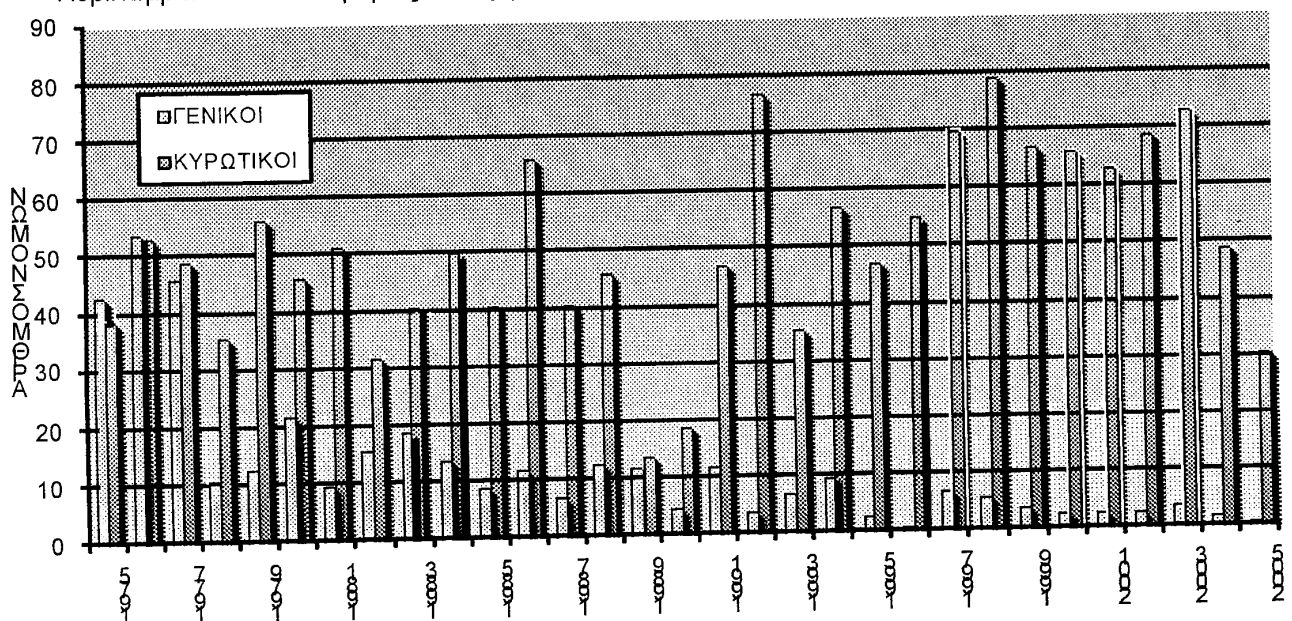
Παραρτήματα

ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΜΩΝ (1975 - 2005)

ΣΧΕΣΗ ΓΕΝΙΚΩΝ - ΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ*

* Περιλαμβάνονται: i. Διμερείς συνεργασίες, ii. Κυρώσεις κωδίκων και iii. Διεθνείς συμφωνίες

Αποτελέσματα πιλοτικής μέτρησης διοικητικών βαρών στην Ελλάδα

Πίνακας

Μείωση των διοικητικών δαπανών και κέρδη στο ΑΕγχΠ ανά κράτος μέλος

(αλλαγές επί % από το ΑΕγχΠ ως γραμμή βάσης για το 2025)

	AT	BL	CZ	DE	DK	ES	FI	FR	UK	GR	HU	IE	IT	NL	PL	PT	RE	SK	SI	SE	EE-25
Αλλαγές σε επίπεδο ΑΕγχΠ (επί %)	1,5	0,9	1,3	1,3	0,7	1,7	0,6	1,4	0,5	2,4	2,6	0,8	1,7	1,3	1,9	1,7	2,6	1,9	1,4	0,5	1,3

Σημείωση: BL: συνδυασμός Βελγίου και Λουξεμβούργου· RE: συνδυασμός των κρατών μελών της Βαλτικής, της Μάλτας και της Κύπρου· τα στοιχεία για την ΕΕ των 25 αποτελούν σταθμισμένους μέσους όρους για το ΑΕγχΠ

Πηγή: ΓΔ ENTR και CPB 2006

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

3-8-2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

3-8-2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

2-9-2011

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 167

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

ΑΡΘΡΟ 1: 23

ΑΡΘΡΟ 2: 34

ΑΡΘΡΟ 3: 16

ΑΡΘΡΟ 4: 4

ΑΡΘΡΟ 5: 6

ΑΡΘΡΟ 6: 3

ΑΡΘΡΟ 7: 4

ΑΡΘΡΟ 8: 9

ΑΡΘΡΟ 9: 20

APΘPO 10: 12

APΘPO 11: 2

APΘPO 12: 2

APΘPO 13: 2

APΘPO 14: 4

APΘPO 15: 2

APΘPO 16: 5

APΘPO 17: 5

APΘPO 18: 5

APΘPO 19: 4

APΘPO 20: 1

APΘPO 21: 4

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Η είδηση για την έναρξη της διαβούλευσης επί της νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «για τη βελτίωση της Ρυθμιστικής Διακυβέρνησης», αναρτάται στην πλειοψηφία των ενημερωτικών διαδικτυακών μέσων (ηλεκτρονικά περιοδικά και εφημερίδες, ενημερωτικοί κόμβοι (portals) υψηλής επισκεψιμότητας). Οι ιστοσελίδες αυτές, πληροφορούν τους αναγνώστες τους για το περιεχόμενο του σ/ν, παραθέτοντας αποσπάσματα από το κείμενο της αιτιολογικής έκθεσης και προτρέπουν τους πολίτες να συμμετάσχουν στη διαβούλευση παραθέτοντας τους κατάλληλους συνδέσμους. Η νομοθετική πρωτοβουλία, που αποκαλείται και ως το σ/ν για την «καλή νομοθέτηση» θεωρείται, από την πλειονότητα των αρθρογράφων, ως ιδιαιτέρως σημαντική αν και έρχεται εξαιρετικά αργοπορημένη.

Η υποδοχή της νομοθετικής πρωτοβουλίας από το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων και των επισκεπτών στην επίσημη ιστοσελίδα της διαβούλευσης, κρίνεται σε γενικές γραμμές θετική. Υποστηρίζεται δε μεταξύ άλλων ότι: «το νομοθέτημα αυτό αποτελεί ένα σημαντικό εγχείρημα που μπορεί να συμβάλει στη θεραπεία των παθογενειών της πολυνομίας και της γραφειοκρατίας και στην καταπολέμηση του φαινομένου των ασαφών – ατελών διατάξεων (τα γνωστά παραθυράκια) που τόσο έχουν ταλανίσει ως σήμερα τη δημόσια διοίκηση και τον πολίτη και τον καθιστούν αρνητικά διακείμενο απέναντι στους δημοσίους υπαλλήλους»¹. Φαίνεται ότι οι ρυθμίσεις που εισάγει η παραπάνω νομοθετική πρωτοβουλία, εκφράζουν ένα ώριμο αίτημα της ελληνικής κοινωνίας καθώς πολλοί από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση τις χαρακτηρίζουν και ως αυτονόητες².

Μια ακόμη γενικότερη παρατήρηση που συνάγεται από τοποθετήσεις πολιτών είναι πως πρέπει εφεξής να υπάρχει λογοδοσία για όλα τα φυσικά πρόσωπα που εκτελούν

¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=157>

² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=79> , <http://www.opengov.gr/minreform/?c=108>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=108>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=122>

χρέη δημόσιου λειτουργού, ενώ θεωρείται απαραίτητο να τηρούνται αυστηρές χρονικές προθεσμίες και να είναι απολύτως δεσμευτικές (για παράδειγμα για την απόκριση σε ερωτήματα ιδιωτών, πολιτών, εταιρειών μέσω διαδικτύου). Σε περίπτωση που δεν θα εφαρμόζεται ο νόμος ή δεν θα τηρούνται οι προθεσμίες, να προβλέπονται αυστηρές πειθαρχικές κυρώσεις.

Αρκετοί από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση εκφράζουν επιφυλάξεις για την αναγκαιότητα και την αποτελεσματικότητα της επιχειρούμενης νομοθετικής ρύθμισης. Επιγραμματικά οι βασικότερες ενστάσεις αφορούν στη διαφαινόμενη αύξηση της γραφειοκρατίας, στο μη περιορισμό της πολυνομίας ενώ ως μια γενική συνισταμένη μπορούμε να απομονώσουμε την παρατήρηση ενός συμμετέχοντα ο οποίος σημειώνει ότι «νόμοι υπάρχουν πολλοί αλλά δεν τηρούνται»³.

β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

Άρθρο 1: Ορισμοί

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Πρέπει να γίνει σαφέστερη η διάκριση ανάμεσα στις έννοιες «διοικητικό βάρος» και «διοικητικό κόστος»⁴.
- Επισημαίνεται η συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας της «Ρυθμιστικής Διακυβέρνησης» και της ευρωστίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος⁵.
- Θεωρείται ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία του προτεινόμενου συστήματος ρυθμιστικής διακυβέρνησης μια «a priori σωστή στοχοθεσία (management by objectives)». Ιδιαίτερα χρήσιμη προς αυτήν την κατεύθυνση θα ήταν και η υιοθέτηση του «προϋπολογισμού προγραμμάτων» (Program Budgeting), όπως έχει ξεκινήσει από το Υπουργείο Οικονομικών»⁶.

³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=100>

⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=115>

⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=188>

⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=188>

- Επισημαίνεται ότι πρέπει «οι νέοι νόμοι να περιλαμβάνουν το σύνολο των αναφορών τους σε παλιούς δηλαδή να έρχονται ως κωδικοποιημένοι⁷.

Άρθρο 2: Αρχές της καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Γίνεται η πρόταση να προστεθεί στο Αρθρ.2 η αρχή του προσδιορισμένου χρόνου. (δηλ. δεσμευτική από πριν ημερομηνία κατάθεσης οποιουδήποτε νομοσχεδίου και συγκεκριμένη ημερομηνία ψήφισής του)⁸.
- Προτείνεται να συσταθεί μια ανεξάρτητη αρχή ελεγχόμενη από το κοινοβούλιο (ίσως και ως μετεξέλιξη του Ελεγκτικού συνεδρίου) η οποία θα εισάγει μετρήσιμα κριτήρια αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της Κυβέρνησης, θα αποτιμά τη πρόοδο μετρώντας τα αποτελέσματα αυτών των κριτηρίων, τα αποτελέσματα κόστους – οφέλους όπως αναλύονται στο νομοσχέδιο, θα εισηγείται μεθόδους για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δημοσίων υπηρεσιών, μέτρα για τη περιστολή των δαπανών και θα καταθέτει ετήσια έκθεση στο Κοινοβούλιο στο οποίο είναι και υπόλογη. Ως πρότυπο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το National Auditing Office (www.nao.org.uk)⁹.
- Προτείνεται να προστεθεί η Αρχή της Ίσης Μεταχείρισης ανεξαρτήτως Φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου¹⁰. Επίσης προτείνεται για το ίδιο ζήτημα στην παρ. 1, το εδάφιο η) να συμπληρωθεί ως ακολούθως : η. Η αρχή της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία». Ακόμη, στην ίδια παράγραφο, μετά το εδάφιο θ) να προστεθεί εδάφιο (ι) ως ακολούθως : «ι. Η αρχή της μη διάκρισης»¹¹.

⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=12>

⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=11>

⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=36>

¹⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=88>

¹¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=181>

- Παρατηρείται ότι επειδή οι έννοιες των αρχών καλής νομοθέτησης δεν είναι οικείες στους περισσότερους πολίτες και στους υπαλλήλους, θα ήταν σκόπιμο, το συντομότερο δυνατόν από τη δημοσίευση του νόμου, να εκδοθεί ένα εγχειρίδιο από το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης που θα αναλύει τις έννοιες αυτές δίνοντας εύστοχα παραδείγματα¹².

Άρθρο 3: Διαδικασίες καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Μεγάλη μερίδα από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση διαφωνεί με τον περιορισμό του αριθμού των νομοσχεδίων που κατατίθενται ανά Υπουργείο σε δύο ανά έτος, τον οποίο κρίνει ως αυθαίρετο και περιοριστικό¹³. Επιπλέον κατακρίνεται η δυνατότητα υπέρβασης του δεσμευτικού ορίου των δύο νομοσχεδίων ανά έτος, μέσω πρόβλεψης εξαιρέσεων, καθώς έτσι θεωρείται ότι υπονομεύεται εξ αρχής η ουσία του περιορισμού¹⁴.
- Γίνεται η πρόταση να υιοθετηθούν ημερομηνίες κοινής εφαρμογής (Common Commencement Dates). «Πρόκειται για ένα περιορισμένο αριθμό ημερομηνιών (1 ή 2 ετησίως) στις οποίες και μόνον επιτρέπεται να τίθενται σε ισχύ νέες ρυθμίσεις. Η ύπαρξη τέτοιων ημερομηνιών διευκολύνει τους κοινωνικούς εταίρους, τα συμμορφούμενα μέρη αλλά και τις ίδιες της δημόσιες υπηρεσίες στο να προγραμματίζουν τις εργασίες τους, και αυξάνει τη διαφάνεια του νομοθετικού έργου»¹⁵.
- Γίνεται η διαπίστωση ότι ο όρος «πλήρης» ρύθμιση, είναι ασαφής καθώς σύμφωνα με τις αρχές καλής νομοθέτησης κάθε ρύθμιση πρέπει να είναι πλήρης¹⁶.
- Διατυπώνεται η άποψη να τεθεί ανώτατο όριο εξουσιοδοτικών διατάξεων, που μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατό να ξεπερασθεί¹⁷.

¹² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=158>

¹³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=72>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=49>

¹⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=127>

¹⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=49>

¹⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

- Προτείνεται να τεθούν χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των εν λόγω κωδικοποιήσεων - αναμορφώσεων με σαφή καθορισμό του ρόλου των δομών της καλής νομοθέτησης και των σταδίων της διαδικασίας αυτής¹⁸.
- Γίνεται η πρόταση να προστεθεί η πρόβλεψη ότι δεν θα κατατίθενται τροπολογίες νομοσχεδίων σε νομοσχέδια άλλων Υπουργείων.¹⁹

Άρθρο 4: Υποχρεώσεις των οργάνων θέσπισης ρυθμίσεων για την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Κρίνεται ως απαραίτητη η κατάρτιση του προσωπικού που πρόκειται να αναλάβει τέτοιου είδους αναλύσεις καθώς και η προετοιμασία βοηθητικού υλικού αλλά και ο ορισμός υπευθύνων, που θα αναλάβουν να διασπείρουν τη σχετική τεχνογνωσία. Προτείνεται η αποσαφήνιση και ερμηνεία της έννοιας της αξιολόγησης ώστε να μην παραμείνει μια απλή μεταφορά των εννοιών από ξένα ρυθμιστικά συστήματα αλλά να μετατραπεί σε εγχώρια νομική δέσμευση²⁰. Ακόμη, το ρήμα «μεριμνούν» δεν έχει επιτακτική χροιά και προτείνεται να αντικατασταθεί με το ρήμα «υποχρεούνται»²¹.

Άρθρο 5: Μέσα της καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Ως ένα δεύτερο συμπληρωματικό μέσο θα μπορούσαν να είναι οι γνωμοδοτήσεις συγκεκριμένων φορέων προ της τελικής μορφής του νόμου (π.χ. η ΟΚΕ, η ΓΣΕΕ, τα ΑΕΙ) σε δεσμευτικές ημερομηνίες επί του σχεδίου, προ της τελικής μορφής και συζήτησης στο Υπουργικό Συμβούλιο²².

¹⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

¹⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

¹⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

²⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=188>

²¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=73>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=160>

²² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=3>

- Επιπλέον, υποστηρίζεται ότι ο κάθε νόμος πρέπει:

(α) να ορίζει σαφώς την ευθύνη,

(β) να ορίζει ποιος έχει την ευθύνη,

(γ) να ορίζει την ποινή για μη εφαρμογή νόμου.

Για τη μη εφαρμογή του νόμου μπορεί να υπάρξει γενική νομοθεσία που να το ορίζει, ώστε να μη χρειάζεται σε κάθε νόμο, απλά κάθε νόμος να κάνει αναφορά στη γενική νομοθεσία²³.

Άρθρο 6: Ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Με βάση την παρατήρηση ότι η σύνταξη μίας έκθεσης ανάλυσης συνεπειών ρυθμίσεων, είναι αρκετά δύσκολη υπόθεση και προκειμένου η έκθεση αυτή να μην αποτελεί ένα έγγραφο που θα αγνοείται από τους φορείς που συμμετέχουν στη νομοθετική παραγωγή, θα πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με σαφείς οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές που δίνονται από το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης. Στο γραφείο αυτό πρέπει να μετέχουν μέλη με την απαραίτητη τεχνογνωσία, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους αρμόδιους υπαλλήλους να χρησιμοποιούν συγκεκριμένα εργαλεία και μηχανισμούς που θα τους επιτρέψουν να υπολογίσουν με ακρίβεια και εγκυρότητα τις συνέπειες των ρυθμίσεων²⁴.
- Πρέπει να αναφερθεί με ποια κριτήρια θα αποφασίζεται αν κάποια κανονιστική απόφαση είναι μείζονος οικονομικής ή κοινωνικής σημασίας και αν θα εισηγείται επ' αυτού κάποιος φορέας. Στην ίδια παράγραφο, προτείνεται στην έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων να αναλύονται οι συνέπειες της ρύθμισης και για την διοίκηση. Προτείνεται επίσης να μελετηθεί το άρθρο αυτό σε συνδυασμό με το άρθρο 13, γιατί ενώ στην παρ. 2 του άρθρου 6 αναφέρεται ότι το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης γνωμοδοτεί επί των εκθέσεων, στο άρθρο 13 αναφέρεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις συντάσσει τις εκθέσεις ανάλυσης συνεπειών ρυθμίσεων²⁵.

²³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=120>

²⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=161>

²⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=161>

Άρθρο 7: Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Γίνεται η παρατήρηση ότι η αξιολόγηση θα μπορούσε να γίνεται και για κανονιστικές πράξεις μείζονος σημασίας²⁶.
- Θεωρείται υπερβολικό το διάστημα της τριετούς προθεσμίας που δίδεται για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής της ρύθμισης²⁷.

Άρθρο 8: Διαβούλευση

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Αναφορικά με το ζήτημα της διαβούλευσης ένας εκ των συμμετεχόντων παρατηρεί τα παρακάτω:
 - α. «Το κείμενο προς διαβούλευση θα πρέπει να είναι τελικό, περιέχει δηλαδή όλες τις διατάξεις / ρυθμίσεις και να μην υπάρχουν κρυφές που θα εμφανιστούν στο τέλος, μετά την ολοκλήρωση της. Εφόσον απαιτείται για κάποιο λόγο να γίνει τέτοια εκ των υστέρων αναθεώρηση, τότε θα πρέπει να τίθεται και αυτή εκ νέου σε διαβούλευση.
 - β. Κάθε αλλαγή του «διαβουλευθέντως» κειμένου στην τελική ρύθμιση, θα πρέπει να προκύπτει από πλήρως τεκμηριωμένη άποψη, είτε που υποβλήθηκε στα πλαίσια της διαβούλευσης είτε που προέκυψε για άλλους λόγους εν τω μεταξύ.
 - γ. Όλες οι συμμετοχές να είναι ονομαστικές και τα ονόματα να δημοσιεύονται. Όποιος θέλει να εκφράσει τη γνώμη του θα το πράττει με πλήρη ευθύνη»²⁸.
- Προτείνεται η αναδιατύπωση της παρ. 1 ως ακολούθως: «Η διαβούλευση επιτυγχάνεται με τη δημοσιοποίηση, με πρόσφορα μέσα, της σχεδιαζόμενης ρύθμισης, με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή σε αυτήν των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών με αναπηρία, κοινωνικών φορέων και κάθε

²⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=162>

²⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=162>

²⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=189>

ενδιαφερόμενου. Υπόχρεος για την κίνηση της διαδικασίας διαβούλευσης είναι ο έχων την νομοθετική πρωτοβουλία Υπουργός»²⁹.

- Σημειώνεται ότι στην παρ. 2 β πρέπει να προστεθεί ότι θα αναρτώνται στο διαδίκτυο και τα προσχέδια των Προεδρικών διαταγμάτων της παρ. 2 β του άρθρου 3 και η ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων του άρθρου 6³⁰.

Άρθρο 9: Απλούστευση

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων προτείνει την άμεση εφαρμογή των πρακτικών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τη σύνδεσή τους με την ψηφιοποίηση και τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία³¹.

Άρθρο 10: Κωδικοποίηση

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Για τη κωδικοποίηση γίνεται η πρόταση να εφαρμοστεί ένας αριθμητικός κανόνας ανά Υπουργείο. Για παράδειγμα όλοι οι νόμοι που εκκινούν με τον αριθμό 1 αφορούν το Υπουργείο Οικονομικών, όσοι με το 2 το Υπουργείο Ανάπτυξης, όσοι με το 3 το Υπουργείο Υγείας και συνεχίζουμε την αρίθμηση³².
- Προτείνεται η απαλοιφή ρυθμίσεων που έχουν καταργηθεί³³.

Άρθρο 11: Ενσωμάτωση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Συνίσταται να προηγείται της εναρμόνισης του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μια σωστή μετάφραση³⁴.

²⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=183>

³⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=163>

³¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=27>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=111>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=147>

³² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=4>

³³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=165>

Άρθρο 12: Δομές της Καλής Νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του υπηρετούντος εξειδικευμένου προσωπικού για τη στελέχωση των δομών της Καλής Νομοθέτησης³⁵.
- Παρατηρείται ότι οι εξουσιοδοτικές διατάξεις θα έπρεπε να αναφέρονται στο τέλος του Σχεδίου Νόμου όπως άλλωστε προβλέπεται και στο άρθρο 3 παρ. 2 α του υπό διαβούλευση Σχεδίου Νόμου³⁶

Άρθρο 13: Λειτουργία των Γραφείων Καλής Νομοθέτησης και Νομοθετικής Πρωτοβουλίας

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Τονίζεται η ανάγκη ορισμού προθεσμίας για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος στελέχωσης των γραφείων Καλής Νομοθέτησης και Νομοθετικής Πρωτοβουλίας³⁷.
- Τίθεται το ερώτημα εάν τα γραφεία Καλής Νομοθέτησης και Νομοθετικής Πρωτοβουλίας έχουν αποκλειστικά γνωμοδοτικό χαρακτήρα ή έχουν και δικαίωμα διορθωτικών επεμβάσεων επί των σχεδίων Ανάλυσης Συνεπειών Ρυθμίσεων³⁸.

Άρθρο 14: Νομοπαρασκευαστικές επιτροπές

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η στελέχωση των Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών με αξιοκρατικό τρόπο³⁹.

³⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=166>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=77>

³⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=167>

³⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=167>

³⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=168>

³⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=168>

³⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=169>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=96>

- Διατυπώνεται η πρόταση τα μέλη των Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών να παραμένουν στη θέση τους για όσο δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα και κυρίως να μην αντικαθίστανται εξαιτίας κυβερνητικών μεταβολών⁴⁰.
- Προτείνεται η διαμόρφωση του άρθρου 14 ως ακολούθως: «Στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των Υπουργείων συμμετέχουν με απόφαση του Υπουργού ένας υπάλληλος του Γραφείου Νομοθετικής Πρωτοβουλίας καθώς και επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας με ειδικότητα αντίστοιχη του αντικειμένου της νομοθετικής ρύθμισης, ιδίως οικονομολόγοι και κοινωνιολόγοι. Ειδικά για θέματα σχετιζόμενα με πολίτες με αναπηρία στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των Υπουργείων συμμετέχει πάντοτε με απόφαση του Υπουργού και εκπρόσωπος του τριτοβάθμιου οργάνου εκπροσώπησης του εθνικού αναπηρικού κινήματος, ήτοι της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)»⁴¹.

Άρθρο 15: Επιτροπές Καλής Νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Κατακρίνεται η σύσταση των Επιτροπών Καλής Νομοθέτησης καθώς ο σχολιαστής θεωρεί ότι συμβάλει στην διόγκωση της γραφειοκρατίας και την επιβάρυνση του προϋπολογισμού⁴².

Άρθρο 16: Επιτροπή Αναμόρφωσης του Δικαίου

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η προσθήκη 5ης παραγράφου ακολούθως: «Η Επιτροπή μεριμνά επίσης για τη διασφάλιση της διάχυσης της διάστασης της αναπηρίας και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία στο εθνικό νομικό πλαίσιο σύμφωνα με τις επιταγές της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με

⁴⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=56>

⁴¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=185>

⁴² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=151>

Αναπηρία. Για το λόγο αυτό μπορεί να συνεργάζεται με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)»⁴³.

Άρθρο 17: Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης και Ηλεκτρονικής Νομοθέτησης (ΚΕΚΗΝ)

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Διατυπώνεται η άποψη το άρθρο 17 παρ. 2 β να διαμορφωθεί ως ακολούθως: « Σε συνεργασία με τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τη διαμόρφωση και εισήγηση στους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς προδιαγραφών πληροφοριακών υποδομών που υποστηρίζουν τη διαδικασία Ταξινόμησης, Κωδικοποίησης και Ηλεκτρονικής Νομοθέτησης κατά τρόπο που θα διασφαλίζει και την προσβασιμότητα στους πολίτες με αναπηρία»⁴⁴.
- Τονίζεται η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης της συμμετοχής μόνιμου εκπροσώπου του Α' και Β' Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης⁴⁵

Άρθρο 18: Διαδικασία κωδικοποίησης της νομοθεσίας

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η κωδικοποίηση της νομοθεσίας να γίνεται διαδικτυακά βασισμένη σε σελίδες wiki ώστε να μπορεί ο ενδιαφερόμενος να ανατρέχει σε προγενέστερες εκδόσεις⁴⁶.
- Για τις κανονιστικές πράξεις δεν διευκρινίζεται αν στη διαδικασία κωδικοποίησης εμπλέκονται τα γραφεία Νομοθετικής Πρωτοβουλίας και η ΚΕΚΗΝ⁴⁷.

⁴³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=186>

⁴⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=187>

⁴⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=85>

⁴⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=125>

⁴⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=173>

Άρθρο 19: Εργασίες κωδικοποίησης από ειδικές επιτροπές

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Εκφράζεται η διαφωνία σχετικά με τη δυνατότητα σύστασης νέων επιτροπών κωδικοποίησης στα υπουργεία σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καθώς αυτό μπορεί να αποτελέσει μέσον καταστρατήγησης ρυθμίσεων που προβλέπει ο ίδιος ο νόμος⁴⁸.
- Προτείνεται η θεσμοθέτηση Επιτροπής Κωδικοποίησης, με εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων, η οποία αξιοποιώντας την τεχνογνωσία της, θα αναλάβει σε συνεργασία με τις υπηρεσίες το έργο αυτό⁴⁹.

Άρθρο 20: Μεταβατικές διατάξεις

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Δεν υπάρχουν σχετικά σχόλια.

Άρθρο 21: Έναρξη ισχύος

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Δεν υπάρχουν σχετικά σχόλια.

⁴⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=174>

⁴⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=19>